

Joulu soi
sivuilla 2-4

Lahjaksi joulukalenteri
sivuilla 8-9

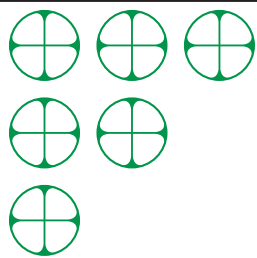
Nuoret Oulussa
sivu 11

Osviitta >

Teksti

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän lehti > Talvi 2013

30.1.2013

Saatteeksi

Juuret ja siivet

Elämässäni on ollut paljon johdatusta. Sain ihan äskettäin tietää, että ihailmani keskiluokkien kansakoulunopettaja on edelleen elossa. Samalla selvisi, että Eeva-opettajan kautta saamani pohjanmaalainen kirjeenvaihtoystävä Talvikki oli ollut nyttemmin kotkalaistuneen ystäväni naapuriperheestä. Hänestä minulla on yksi ainoa pieni kuva. Ihmeellisiä yhteensattumia mahtui samaan keskusteluun muitakin. Muisteleminen jäi hyvä mieli. Päätin ottaa yhteyttä entiseen opettajaani. Haluan kiittää häntä hyvästä opetuksesta.

Kymin seurakunta rohkaisee päiväkirjan kirjoittajia erityisellä kurssilla. Elämän kokemukset ovat sarja arkisia asioita. Niitä on hyvä merkitä muistiin, jos ei muuta niin itseään varten. Oikeat isot historian kirjat ovat nekin arvokkaita, mutta toisella tavalla.

Muisteluun liittyy henkilökohtaisten kokemusten ja elämysten tilitysmahdollisuus. Kirjoitettu pikku merkintä kutsuu unohtuneiksi luulemiasi aikajanan pätkiä muistin kätkeistä.

* * * * *

Emerituspiispa Eero Huovinen on kertonut oman työnsä ja elämänsä syvimmistä voimälähteistä hyvin avoimesti mm. Kotimaa-lehden haastattelussa ja monissa kirjoituksissa. Hänen oivalluksiaan ja opetustaan on helppo välittää eteenpäin. Ne ovat sekä henkilökohtaisia että julkisia.

Pari vuotta sitten lähetetyssä TV-haastattelussa Huovinen listasi kolme tieteellisen ajattelun periaatetta: asianmukaisuus, johdonmukaisuus ja kriittisyys. Hän totesi, että "näistä periaatteista on apua työssä ja muuten elämässä". Rauhallinen olemus lähetti vahvan viestin: tuo ihminen on tosissaan. Entinen tiedemies on voinut yhdistää oman elämänsä opit ja oivallukset. Kirjojen kautta viisaudet ovat meidän kaikkien saatavilla.

* * * * *

Mitä voimme tehdä toistemme hyväksi? Seurakuntayhtymäsämme ja paikallisseurakunnissa vastaus tiivistyy yhteiseen, rajattomaan oivallukseen: sinua, minua, meitä kaikkia tarvitaan. Kutsu on sama, onpa innostavin tehtäväsi minkä toiminnan piirissä tahansa. Sinua tarvitaan. Siitä oivalluksesta yhteistyö saa kädet ja toisinaan jopa siivet. Ihmeitäkin tapahtuu. Yhdessä kasvamme ja olemme enemmän. Siunattua talviaikaa.

Tuula Mäkitalo
päätoimittaja

uusi sähköpostiosoite 1.4.2013 lähtien
tuula.makitalo2@luukku.com

Talvi on taitunut, päivät pitelevät ja mieli alkaa tapailla kevättä ja kesää. Kirkkovuodessa laskeudumme pian paaston aikaan odottamaan kristikunnan suurta ylösnousemuksen juhlaa, pääsiäistä. Seurakunnat jatkavat monipuolista toimintaa kokoomalla seurakuntaa messuun, kirkollisiin toimituksiin, kasvatus- ja lähetystyöhön sekä diakoniatyöhön. Yhtymän yhteisillä työaloilla tavoitellaan yhteyttä ihmisiin vastaamalla heidän erityistarpeisiinsa.

Miksi seurakunta on olemassa ja mikä sen perustehävä on? Mitä tarkoittaa Jeesuksen käsky menkää kaikkeen maailmaan? Mitä ovat kaikki maailmat meidän aikamme, maailman eri maita ja kansoja vai keskuudessamme elävien ihmisten todellisuuksia arvoineen ja asenteineen? Seurakuntien työntekijät ja luottamushenkilöt ovat pohtineet näitä hakiessaan uusia toimintatapoja muuttuvassa ajassa.

Raamattu antaa sananjulistuksen toimintatapoihin ainakin kaksi näkökulmaa. Toisaalta Jee-

suksen ja apostolien esimerkki osoittaa että evankeliumin tie kulki mitä erilaisimpien ihmisten keskuuteen heidän arkielämässään. Apostoli Paavali piti tavoitteenaan olla kreikkalaisille kuin kreikkalainen ja juutalaisille kuin juutalainen voittaakseen heidän sielunsa. Toisaalta kuitenkin Jeesus esimerkiksi kylväjertauksessaan sanoi, että sanaa on kylvettävä maaperää tutkimatta. Apostoli kehotti pitämään elämän sanaa esillä niin sopivana kuin sopimattomanakin aikana. Paavali edelleen kehotti olemaan sopeutumatta tähän maailmaan, vaan uudistumaan Hengen uudistuksen mukaan. Mitä kaikki tämä tarkoittaisi seurakuntaelämässä, mitä sellaista seurakunnalla on tarjottavana, jota mikään muu yhteisö tässä maailmassa ei voi tarjota. Sitä on hyvä meidän kaikkien mieltä.

Samalla kun seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt kyselevät seurakunnan identiteettiä ja miten sitä ilmaista tässä ajassa, yksittäiset seurakuntalaiset miettivät miksi he

ovat seurakunnan jäseniä. Seurakuntien olemassaolo ei varmaankaan tyhjenny siihen, mitä sen työntekijät tekevät ja mitä sen tiloissa tapahtuu. Tämän ohella on syytä kysyä, mitä kaikkea tapahtuu ja voisi tapahtua yksittäisten seurakuntalaisten elämässä ja keskuudessa. Meidän viestimme tänä keväänä on: **sinua tarvitaan**. Meillä on paljon työtä siinä, että teemme yhdessä tekemisen todeksi. Juuri tämän lehden ilmestymispäivän iltana on yhteisvastuukeräyksen aloitustilaisuus Kotkan seurakuntakeskuksessa. Teemana vanhuksien keskuudessamme voimme kysyä mihin minua tarvittaisiin tässä asiassa omalla paikkakunnalla, kotimaassa ja ulkomailla.

Matti Kontkanen
Yhteisten
työalojen ja
keskusrekisterin
johtaja

Kansikuvassa

Nuoret vierailivat Palvelutaloyhdistys Koskenrinteen Kotka-kodissa. Kuvassa ovat edessä vasemmalla **Liisa Yrjölä**, 77(lla), **Armas Partanen**, 71, ja **Aino Lippo**, 87. Takana **Sami Lappalainen**, 15, ja **Tuomas Karikorpi**, 15.

Kuva Ulla-Maija von Hertzen.

Sitaatti

"Meidän on kaikkien puhuttava viittä kieltä. Ne ovat hymy, kyyneleet, kosketus, rukous ja rakkaus."

Inkeri Simola-Isaksson

Sinua tarvitaan

Yhteinen teema kutsuu uusiin oivalluksiin

Sinä, minä, me, tuo, nuo, ne...

Innostuneet kädet. Auttavat kädet. Apua anovat kädet. Tykkäämistä viestivät kädet. Kaikenväriset, kaiken kokoiset kädet. Leikkivät kädet. Huiskivat "räpylät".

Moni-ilmeinen käsirivi on seurakuntien yhteinen uusi teemalogo vuoden 2013 alusta eteenpäin. Jokainen on kutsuttu, kaikki yhdessä voivat innostua ja "peukuttaa" toisilleen. Toivomme hyvää yhteistyötä. Kuka tahansa on tervetullut.

Sinua tarvitaan. Tunnuskuvan porukka muodostuu ylös kurkottavista käsistä. Kädet liittyvät yhteiseen tekemiseen. Jokainen on tervetullut ideoimaan, miten ja mitä tehdään yhdessä.

Ota seurakunta omaksi. Elä jäsenyytesi todeksi. Kysy. Kommentoi. Ehdota. Elä mukana arjen käänneissä ja Pyhän kokemisessa. Sinua tarvitaan.

Logon Sinua tarvitaan ja käyttösovellukset eri tarkoituksiin on toteuttanut kotkalainen mainosammattilainen **Päivi Silvo** Mainos WooDoosta.

Kambodžalaisvieraat Kotkassa

Yhteisvastuukeräyksen alla 30.1. Kotkaan saapuu kaksi vierailijaa keräyksen ulkomaankohteena tänä vuonna olevasta Kambodžasta. He vierailevat päivän aikana monessa paikassa kertomassa kotimaastaan.

Life With Dignity (LWD) -järjestön apulaisohjelmajohtaja **Bone Thai** ja kyläkehitystiimin vetäjä **Pisith Oeuk** kertovat työstään ruohonjuuritason auttajina ja vaikuttajina kotimaassaan. LWD on Kirkon Ulkomaanavun paikalliskumppani Kambodžassa.

Tavoitteena syrjäkyläisten naisten ja vanhusten työllistäminen

Ms Bone Thai on 29-vuotias apulaisohjelmajohtaja, joka on työskennellyt LWD:llä kaksi vuotta. Ennen nykyistä työtään hän toimi tutkimustyössä työskenteli YK:n kehitysjärjestö UNDP:n demokraatia-kehitysprojektissa (Strengthening Democracy and Election Process).

- Kun näin hyvää työtä käy-

tännössä, halusin töihin järjestöön, joka tekee tällaista työtä, Bone kertoo.

Vierailullaan Bone haluaa innostaa ihmisiä mukaan Yhteisvastuukeräykseen. Hän haluaa nähdä miten keräys vaikuttaa suomalaisiin, miten suomalaiset

kohtelevat vanhuksia ja miten kampanja tukee vanhusten asemaa Suomessa.

Kambodžan historia, sosiaalinen muutos ja vanhusten asema yhteiskunnassa ovat aiheita, joista Bone haluaa kertoa suomalaisille enemmän. Vanhukset ovat

avainasemassa kyläyhteisöissä, mutta esimerkiksi sosiaaliturvaa heillä ei ole. Vanhukset ovat perinteisesti riippuvaisia lastensa ja muiden kyläläisten tuesta.

Bonen tulevaisuuden haave on perustaa oma yhteiskunnallinen yritys, joka työllistää maaseudun syrjäkylissä asuvia naisia ja vanhuksia.

Kyläyhteisöt toimiviksi

Kylätyöntekijä Pisith Oeuk on 32-vuotias Life With Dignity-järjestön kyläkehitystiimin vetäjä Battambangin maakunnassa. Hänellä on maatalousalan maisterintutkinto ja LWD: lisäksi kokemusta muun muassa HIV/AIDS- ja toimeentulohankkeissa. Hän on työskennellyt LWD:n hankkeissa yli kahdeksan vuotta. Pisithille

työssä tärkeintä on auttaa syrjäseuduilla asuvia kambodžalaisia löytämään keinoja, joilla nousta äärimmäisestä köyhyydestä.

Työssään Pisith arvostaa erityisesti ruohonjuuritason työskentelyä ja mahdollisuutta parantaa köyhien toimintakykyä ja elinoloja yhdessä kyläyhteisöjen kanssa.

Suomen-vierailullaan Pisith toivoo saavansa lisätietoa Yhteisvastuukeräyksestä, suomalaisesta kulttuurista ja maan vanhusasenasta. Hän haluaa viestiä suomalaisille Kambodžan historian lisäksi kambodžalaisten vanhusten ja köyhien tarinoita sekä vanhusten asemaa perheessään ja yhteiskunnassa.

Pisith toivoo, että tulevaisuudessa Kambodžan syrjäseutujen köyhien tilanne – erityisesti heidän mahdollisuutensa koulutukseen ja terveydenhuoltoon – paranee.

Ulla Kärki

Nyt on oivallinen aika perustaa Kotkaan poikakuoro

Kanttori Jarmo Kaijansinkko toivottaa kaikki laulamista kiinnostuneet pojat ikävuosien 7-10 välillä tervetulleiksi poikakuoroon. Uuden kuoron toisena ohjaajana toimii Johannes Raikas.

- Kaiken toiminnan ydin on lapsi ja musiikillisuus, jonka uskomme löytyvän jokaisessa lapsessa. Tavoitteena on kehittää lasten musiikin tietämystä, ymmärtämistä sekä tarjota tilaisuus musiikillisen lahjakkuuden kehittämiseen, toteaa Kaijansinkko.

Puhdas poikasopraano on ainutlaatuinen instrumentti, jota on syystä kuvattu enkelin ääneksi. Se soi kirkkaasti, ilman vibratoa tehden syvän vaikutuksen kuulijalle. Moni suomalai-

Suomalaisen poikakuorotoiminnan esikuva ja innostaja on Cantores Minores. Kuva kuoron kotisivuilta.

nen huippumuusikko on saanut kipinän muusikon urasta juuri poikakuorosta mm. jazzpianisti **Iiro Rantala** ja nykyinen Cantores Minores -poikakuoron johtaja **Hannu Norjanen**.

Kotkan uuden poikakuoron toiminta alkoi tammikuussa. Kevään harjoitukset jatkuvat tiistaisin kello 17-17.45 Kymin kirkon luona sijaitsevassa Helilän seurakuntatalossa seuraavasti: 12.2., 19.2., 12.3., 19.3. ja huhtikuussa joka tiistai. Kotkan poikakuoro esiintyy sunnuntaina 28.4. Sammontalossa, missä toisena esiintyjänä on Karhulan Mieskuoro.

Mukaan Kotkan poikakuoron toimintaan ja harjoituksiin voi ilmoittautua ja tulla tutustumaan vaikka kaverin kanssa. Kiinnostuksen herääminen voi viedä tämän hyvän harrastuksen pariin.

Lisätietoja antaa Jarmo Kaijansinkko p. 044 752 9502.

Laulun iloa Tyttökuoro Silmuissa

Kymin seurakunnan kanttori **Sinikka Vesala** toivottaa uudet ja ennestään kuorokipinän saaneet tytöt tervetulleiksi Tyttökuoro Silmujen toimintaan. Tyttökuoro Silmut harjoittelee Karhulan seurakuntakeskuksessa keskiviikkoisin kello 17-18. Lisää tietoja Sinikka Vesalalta, p. 044 725 9122.

Laulaminen on hauskaa yhdessä!

Anna arvo itsellesi

Naisten iltapäivä on lauantaina 9.3. klo 13-16 Langinkosken kirkolla. Iltapäivässä on mukana **Anna-Liisa Valtavaara**, teologi, kouluttaja, kirjailija ja Kansan Raamattuseuran espoolainen julistustyöntekijä. Seuraavassa ennakkoesittelyssä Valtavaara kertoo iltapäivän aiheesta.

- Terve itsensä arvostaminen on monille vaikeaa. Toisaalta on pidetty jopa hyveenä sitä, että vähättelee itseään. Arvottomuuden tunne tekee kuitenkin elämän ahtaaksi ja raskaaksi. Moni syyllistää ja soimaa itseään, vertailee jatkuvasti ja pelkää, ettei

kelpaa, kun on muka muita huonompi. Syvimmillään on kyse häpeästä.

Itsensä arvostamista voi oppia ja opiskella missä iässä tahansa.

Valtavaaran mukaan terve itsensä arvostaminen auttaa monessa asiassa. Se tekee oman elämän paljon helpommaksi, mutta usein se auttaa ihmissuhteissakin.

- Jos osaa arvostaa itseään ja olla itselleen armollinen virheistään ja puutteistaan huolimatta, on helpompi arvostaa ja armahda muita.

-Näitä asioita pohditaan Nais-

ten iltapäivässä. Lähtökohtana on luonnollisesti se, että Jumala ei ole luonut kenestäkään roskaa tai sekundaaria. Siksi hänen apuaan ei kannata ohittaa; hän voi auttaa sekä aiheettoman arvottomuuden tuntemme tunnistamisessa että aidon arvomme etsinnässä ja palauttamisessa. Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Saappaan koulutus

Haluatko tehdä vapaaehtoistyötä nuorten parissa, nuorten hyväksi? Saapas liikkuu siellä missä nuoret ovat. Öisillä kaduilla ja puistoissa kohdataan nuoria, heidän ympäristössään ja heidän ehdoillaan. Tule olemaan nuorelle aikuinen.

Hakuaika koulutukseen on 21.1.-22.2.2013. Hakuaavake on saatavissa mm. www.kotkan-saapas.fi -sivustolta ja työntekijältä esimerkiksi sähköpostitse.

Koulutus alkaa koulutusviikonloppulla **15.-17.3.** ja päättyy koulutusviikonloppuun **18.-20.10.** Viikonloppujen välise-

nä aikana suoritetaan päivystys-harjoittelut sekä erilliset koulutustapaamiset. Koulutus on maksuton.

Sinun tulee olla vähintään 18-vuotias 20.10.2013 mennessä, sosiaalinen ja kykenevä toimimaan ryhmässä ja valmis kiertämään kaduilla pimeinä syysiltoina, valoisina kesäöinä ja kylminä talvi-iltoina.

Tiedustelut vs. erityisnuorisotyönohjaaja **Jani Havumäki** p.044 752 9501, jani.havumaki@ev.fi

Kotka

Taksitilaus
Kotka - Pyhtää - Hamina
(05) **10041**
puhelun hinta on 1,25€/puh. + 0,68€/min. + pvm

**LAKIASIAINTOIMISTO
SALOMO Ky**
Varatuomari Jukka Lemmetyinen
Matkakuja 2 (linja-autoasema)
48600 KOTKA
PUH. 05 266 151, 0400 877 574
jukka.lemmetyinen@kymp.net

**PALVELEVA
HAUTAUSTOIMISTO**
Mänttəri Kirkkokatu 4 Hamina
Puh. 05-355 7760
www.manttari.fi 0400-313 288

KOTKAN LÄÄKÄRIKESKUS OY
PARASTA ASIAANTUNTEMUSTA
YHTEINEN AJANVARAUS 2111 500
KOTKA, Kotkankatu 11 • p. 211 1555
KARHULA, Karjalantie 6 • p. 210 5400
HAMINA, Kaivokatu 3 • p. 230 3200
www.kotkanlaakarikeskus.fi

**HAUTAUSTOIMISTO
PULLAINEN**
Luotettavaa, perinteitä kunnioittavaa, lämmintä palvelua
KARHULA
Vesitorninkatu 2 (05) 262 824
KOTKA
Kotkankatu 14 (05) 212 873

Koskenrinne
Vanhustyötä taidolla ja sydämellä
Tule mukaan Koskenrinteen vapaaehtoistoimintaan. Tuota mielihyvää kanssamme, sillä vapaaehtoinen toiminta vanhusten parissa palkitsee tekijänsä moninkertaisesti.
vapaaehtoiset@koskenrinne.fi
Kotkan kaupungissa sijaitsevat Koskenrinteen 4 eri toimipistettä tarjoavat miellyttävät ja rauhalliset puitteet eläkepäivien viettoon.
Tarjoamme mahdollisuuden täysin itsenäisestä asumisesta monipuolisiin ateria- ja hoivapalveluihin. Meillä on myös kerho- huoneistoja vuokrattavana eri tilaisuuksia varten.
www.koskenrinne.fi
puh. 044 723 3100

Osviitta

EMIL OLSSON
Kukkakauppa
KOTKA
Keskuskatu 23
Puh. (05) 212746

**VIKMANIN
KIVI KY**
Hautakivet
paikkakunnalta
Tanulantie 21, Kotka
Puh. (05) 22 00 220

AALLON MATKAT OY
Päivämatka Tallinnaan
16.2.2012 Hinta 68 € sis aamubuffetin
Hiihtoloma Viimsi Spa
25. - 28.2.2013 Hinta 210 €
Pääsiäinen Pärnussa
Kylpylähotelli Wasa
28. - 31.3.2013 Täysihoito Hinta 275 €
Tyrin kukkapäivät
17. - 19.5.2013 Hinta 225 €
Juhannus Pärnussa
Kylpylähotelli Wasa
20. - 23.6.2013 Täysihoito Hinta 280 €
Lue lisää matkoista www.aallonmatkat.fi
Kaikilla matkoilla omabussi mukana!
Meiltä myös tilausajot 9 - 52
PAIKKAISILLA BUSSEILLA
www.aallonmatkat.fi
sposti mikko@aallonmatkat.fi
044 333 2119 HUOM UUSI NUMERO

Kodin Helga
Ammattitaidolla ja luotettavasti:
KOTISIVOUS- ja KODINHOITOPALVELUT
Pyydä maksuton palvelukartoitus numerosta:
050 407 7577
www.KODINHELGA.com

Ilmoitusmyynti:
Arja Hasu-Vartiainen
Puh. 040 562 2156, arja.hasu@pp.inet.fi
Osviitta nr 2, pääsiäinen 20.3.
Osviitta nr 3, syksun toiminta 4.9.
Osviitta nr 4, adventti ja joulun 27.11.
www.kotkanseurakunnat.fi

Perheniemen evankelinen opisto
Vuoden 2013 koulutuksia
*Toiminnalliset menetelmät auttamistyössä (musiikki-terapia, bibliodraama, kirjallisuusterapia, ym.) sarja alkaa 8.-10.3.
*Löytöretki omiin voimavaroihin - 6 viikonloppua, alk. 15.-17.3.
*Terapeuttisen sielunhoidon koulutus 2013-2014 alk. 19.8.
Kevään kurssit ja seminaarit
8.-10.2. Rikkaaseen, terveeseen seksuaalisuuteen.
15.-17.2. Pysähdy ja lepää hetkinen.
8.-10.3. Haavoittuneen itsetunnon tervehtyminen.
5.-7.4. Haavoittuneen tunne-elämän tervehtyminen.
5.-7.4. Parisuhteen palikat.
3.-5.5. Narsismin alla.
24.-26.5. Kriisipalvelukoulutus.
Kristitty koulutettu lähimmäinen jokaisen suomalaisen ulottuville!
Tervetuloa! Lue lisää www.perheniemi.com tai soita 05-7574100

ALMGREN & SANKAMO
LAKIASIAINTOIMISTO
- LAW OFFICES
Kirkkokatu 10 A, 48100 Kotka
Puh. 05 223 4900
www.almgren-sankamo.fi

Koti- ja terv.palvelut Hoiva-Tuomi T:mi
Sh Susanna Tuomi
Yksilöllistä hoivaa ja huolenpitoa ihmiselle ja kodille!
Kotisairaanhoidtoa ja kotipalvelua, asiointipalvelut
Puh. 050-559 7478
KOTKA - KARHULA - PYHTÄÄ - HAMINA
email: susanna.tuomi@luukku.com

vaiivatonta.
**KESKI - KOTKAN
APTEEKKI**
KESKUSKATU 31
05-229 6200
keskikotkanapteekki.fi

Erikoihammasteknikko
Timo Noronkoski
Kotkankatu 16 B 42
VARAA AIKA
hammasproteesin ilmaiseen tarkastukseen ja arvioon!
Puh. 0400-550 209

Intoa ja ideoita lähetyspiirissä

Langinkosken seurakunnan lähetyspiiriläiset ovat pitäneet pitopalvelua, tehneet vastoja, kasvattaneet perunoita ja täyttäneet ilmapalloja...

Lähetyspiiri on lähes 60-vuotisen olemassaolonsa aikana ideoinut monenlaisia keinoja rahan hankkimiseksi lähetystyöhön. Yhdessä on tehty töitä, ja tulosta on syntynyt. Langinkoskelaiset ovat tukeneet lähetystyötä iloisesti ja päättäväisesti.

Langinkosken kirkko rakennettiin vuonna 1953 (kirkon nimi oli aluksi kaupunginosan mukaan Metsolan kirkko), lähetyspiiri aloitti vuonna 1954 ja Langinkosken seurakunta perustettiin vuonna 1964.

Lähetyspiirin perustivat **Anja Suomalainen** ja **Sylvi Tolvanen**.

– Ei seurakuntaa voi olla olemassa ilman lähetystä, Anja Suomalainen kiteyttää. – Lähetyspiiri on ollut minulle niin rakas asia, että olen vaihtanut työvuorojakin sen takia.

Maanantaina 7. tammikuuta piiri kokoontui surullisissa merkeissä. Anjan aviomies Toimi Suomalainen, Langinkosken kirkon pidetty ja arvostettu suntio ja vahtimestari, menehtyi 28. joulukuuta.

– Hän oli rakentamassa tätä kirkkoa, soitti kirkonkelloja, toi metsästä alttarikukkia, oli töissä täällä 36 vuoden ajan, lähetyspiiriläiset muistelivat.

Yhteistyötä ja hyvää tahtoa

Lähetyspiirin historia on tarina talkoohengestä ja hyvästä tahdosta.

Pitopalveluhommissa töitä tehneet naiset luovuttivat aina palkkansa lähetystyön hyväksi. Yleensä saatiin 700-800 markkaa keikalta. Se oli iso raha.

– Makkaratehtaan johtaja, Wahlroosin Paavo antoi meille 50-70 –luvuilla joskus makkaraa, ja paistoimme sitä Munsaaren rannassa ja samalla pidettiin hiihtokilpailuja. Vappuna täytettiin ilmapalloja ja kesällä tehtiin saunavastoja, Anja Suomalainen muisteli.

– Ruonolassa meillä oli perunapelti, josta saatiin pitopalveluun uudet perunat. Sutelassa kasvatimme punajuuria ja porkkanoita, **Aira Naumanen** kertoi.

Aittakorven seurakuntatalolla toimi pitkään suosittu lämpimäispuoti.

– Me olemme ystäväpiiri, ja täällä on hyvä olla, lähetyspiiriläiset kertoivat. Pastori Tero Kuparisen mielestä on suurenmoista, että ryhmä on pysynyt koossa näin pitkään, ja lähetystyötä pidetään arvossa.

Karjalanpaisti ja mukulakivikatu

Sylvi Tolvanen oli töissä Kotkan lyseon emäntänä. Lähetyspiiriläiset saivat käyttää lyseon keittiötä, ja siellä valmistuivat karjalanpaistit ja -piirakat ja muut herkut. Toimi Suomalainen kuskasi niitä autolla Langinkosken kirkolle.

– Kaikki autot olivat ihan karjalanpaistissa, kun mukulakivikatuä pitkin köröteltiin, Anja Suomalainen muisteli.

Toimi Suomalainen rakensi kirkon terrassille ison lukollisen vanerilaatikon, joissa ruokia viileällä säällä säilytettiin yön yli. Aamulla talon kaikissa uuneissa lämpenivät juhlaherkut.

– Tässä asuivat meidän lisäksemme pappi, seurakuntasisar ja nuorisotyöntekijä, Anja Suomalainen kertoi.

Näin juhlaruuat olivat valmiina tarjottaviksi seurakuntasalissa, kun vieraat saapuivat.

Piirakoita syntyy yhä

Lähetyspiiriläisten ei tarvinnut käyttää paljoakaan rahaa raaka-aineiden ostamiseen.

– Makkaratehtaalta saatiin lihaa ja makkaroita, sokeritehdas lahjoitti sokerit, meijeristä tulivat maidot ja kaikenlaista kerjättiin kaupoista.

Kun Sylvi Tolvanen jäi eläkkeelle, hän teki kahdeksantuntista päivää lähetysten hyväksi: valmisti voileipäkakkuja ja tätekkäkuja ja leipoi piirakoita.

Nykyisin lähetyspiiriläiset ovat iäkäämpiä ja toiminta on rauhallisempaa. Mutta piirakoita paistetaan yhä, ja piirakamestareina toimivat Karjalan tyttö **Vieno Pirinen**, **Sirkka Seppälä** ja **Mirjam Pyy**.

Seuraavan kerran niitä saa ostaa toukokuussa toukotorilla.

Lähetyspiirin keräämät rahat menevät nykyisin nimikkoläheteille **Ari** ja **Elaine Vitikaiselle** Laosiin ja **Kari** ja **Anne Vitikaiselle** Etu-Aasiaan sekä tansanialaiseen lastenkotiin ja Israelin siirtolaistyöhön.

*Teksti ja kuvat
Ulla-Maija von Hertzen*

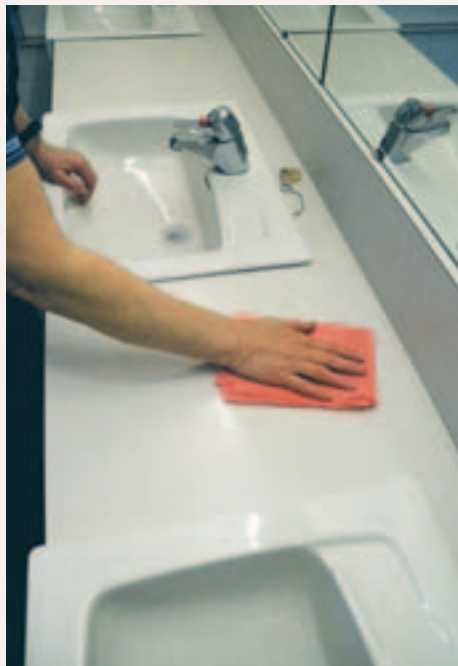
Ekotekoja 3

Nihkeä rätti puhdistaa ja säästää luontoa

Siivousmenetelmät ja käsityksemme puhtaudesta ovat läpikäyneet aikamoisen myllerryksen viime vuosina. Siinä missä aiemmin luotettiin runsaan, kuumen veden käyttöön ja tehokkaiisiin pesuaineisiin, suositellaan nykyisin minimoimaan veden käyttöä sekä suosimaan ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavia pesuaineita ja -välineitä.

Niin kutsuttu vedetön (nihkeä) siivous tuntuu ensikuulemalta hassulta. Epäily herää – voiko näin tulla puhdistakaan, mutta siivoustapa on jopa hygieenisempi, sillä määrässä pinnassa pieneliöiden elinolosuhteet ovat suotuisimmat. Sankopesulla tulee myös levittääneeksi likavettä tarpeettomasti.

Vedetön menetelmä perustuu mikrokuitukankaiden käyttöön. Siivousvälineet pestään aluksi pesukoneessa ja

pestävästä pinnasta riippuen jätetään joko märäksi, nihkeiksi tai kuiviksi. Pesuainetta tarvitaan vähän tai ei lainkaan, sillä mikrokuidut pureutuvat likaan, irrottaen sen mekaanisesti.

Pinttyneitä kohtia kostutetaan siivotessa lisää jos tarvis. Tiloja siivotaan kevyemmin, mutta säännöllisesti – näin lika ei ehdi tarrautua tiukkaan.

Seurakuntayhtymä on siirtymässä hiljalleen vedettömään siivoustapaan. Kymin seurakunnan alueen ja Ristiniemen leirikeskukseen työntekijät toteuttavat jo nihkeää siivoustapaa työssään ja Kotkan seurakunnan toimipisteiden siivoojia koulutetaan parhaillaan. Maaliskuussa uutta siivoustapaa käytetään yhtymän jokaisessa kiinteistössä.

Haitallisimmista pesuaineista luovutaan kokonaan. Kaikki päivittäin käytössä olevat siivoustuotteet ovat ympäristömerkittyjä. Se on valvottu takuu, että tuotteen valmistuksen ja käytön kuormitus luonnolle on mahdollisimman vähäinen. Muutamia haitallisia erikoistuotteita käytetään vain tarvittaessa. Pesuaineiden oikeaan annosteluun kiinnitetään huomiota.

Seurakuntayhtymän tiloja siivoavat pääasiassa omat työntekijät, mutta joidenkin kiinteistöjen osalta siivous on ulkoistettu. Uudet käytännöt ja ympäristömerkityt tuotteet ovat käytössä myös ulkopuolisella työvoimalla.

Vedetön siivous säästää luontoa, pestäviä pintoja ja – siivoojia. Painavien vesien nostelu ja kuljetus vaihtuu sarjaan mikrokuituliinoja. Selkäkin kiittää.

Nanni Mamia

Ennakkotiedote 31.12.2012

Kotkan, Kymin ja Langinkosken ev.lut. seurakuntien alustavia jäsenrekisteritietoja vuodelta 2012

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän joulukuun lopulla olevan tilanteen mukaan lasketut alustavat väestötilastot ovat valmistuneet. Yhteenlaskettuna Kotkan, Kymin ja Langinkosken seurakuntien jäsenmäärä vähenyi vuoden 2012 aikana 454 hengellä. Seurakuntien jäsenmäärä on vähentynyt vuodesta 2005 lähtien lähes 4000 hengellä. Viime vuosina seurakunnista poismuuttaneita on ollut enemmän kuin sisään muuttaneita, kuolleita on ollut enemmän kuin kastetuja ja kirkosta eroajia enemmän kuin kirkkoon liittyjiä.

Sama kehitys jatkui viime vuonna. Kuolleiden määrä, 525, oli vuonna 2012 koko seurakuntayhtymän alueella suurempi kuin kastettujen määrä 360. Muuttoliike vei seurakuntayhtymän seurakunnista hieman enemmän, 2709 henkeä, kuin toi (2667). Kirkosta erosi vuonna 2012 yhtymän alueella 400 henkeä, kun vuonna 2011 erosi kaikkiaan 486 henkeä. Kirkkoon liittyi vuoden 2012 aikana 149 henkeä.

Vuosi sitten tehdyn erillistilaston mukaan edellisvuosina (2010 ja 2011) niitten vanhempien lapsista, joista ainakin toinen kuului kirkkoon, oli jäänyt kastamatta kymmenkunta. Solmittujen avioliittojen määrät ovat parina viime vuonna olleet aikaisempaan verrattuna hieman kor-

keampia, kun seurakunnat ovat järjestäneet vihkitapahtumia.

Kotkan seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden lopulla 9 388. Vuoden 2011 lopussa jäseniä oli kirkon virallisen tilaston mukaan 9 380, lisäystä vuoden kuluessa 8 henkeä.

Kotkan seurakuntaan muutti 1 110 henkilöä ja sieltä pois 886, eli muuttovoittoja 224 jäsentä. Kirkosta erosi Kotkan seurakunnassa 119 henkeä, kun vuonna 2011 luku oli 133. Vuonna 2012 kirkkoon liittyi 34, edellisenä vuonna 45. Kotkan seurakunnan jäsenistä kuoli vuoden 2012 aikana 195 (202 vuonna 2010). Kasteen kautta seurakunnan yhteyteen liitettiin 70 henkeä, kun luku vuonna 2011 oli 55.

Kotkassa avioliittoja solmittiin 39, kun vihkimisiä edellisvuonna oli 51. Avioeroja oli Kotkan seurakunnassa vuoden 2012 aikana 19.

Kymin seurakunnan jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 18 244 henkeä, kun vuoden 2011 lopussa Kymin seurakunnassa oli 18 540 jäsentä. Läsä olevien määrässä oli näin viime vuodenvaihteen lukuihin verrattuna vähennystä 147 henkeä.

Vuonna 2012 Kymin seurakuntaan muutti 744 henkeä ja seurakunnasta muutti 895 henkeä; muuttotappiota 151 henkeä. Vuonna 2012 kirkosta erosi Ky-

missä 162 henkeä, vuoden 2011 luvun ollessa 194 jäsentä. Kirkkoon liittyi vuoden 2012 aikana Kymissä 62 henkeä (61 vuonna 2011).

Kymin seurakunnan jäsenistä kuoli vuoden 2012 kuluessa 211 henkeä, kun vuonna 2011 luku oli 197. Kasteen kautta seurakunnan yhteyteen liitettiin vuonna 2012 Kymissä 157 henkeä (195 vuonna 2011).

Vuoden 2012 aikana Kymissä solmittiin avioliittoja 92, vuonna 2011 98. Avioeroja oli 39.

Langinkosken seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden 2012 lo-

pulla 11 745, kun luku vuotta aiemmin oli 11 911, eli vähennystä oli 166 henkeä.

Vuoden 2012 aikana Langinkosken seurakuntaan muutti 813 henkeä (928 vuonna 2011). Vuonna 2012 Langinkosken seurakunnasta muutti 928 henkeä (1 025 vuonna 2011). Langinkosken seurakunnasta erosi vuoden 2012 kuluessa 119 jäsentä, vuonna 2011 eronneita oli 159 henkeä. Vuonna 2012 Langinkosken seurakuntaan liittyi 53 henkeä, vuonna 2011 liittyneitä oli 56.

Vuoden 2012 aikana kuoli 119 Langinkosken seurakunnan jä-

sentä (117 vuonna 2011). Vuonna 2012 Langinkosken seurakunnan yhteyteen liitettiin kasteen kautta 133 henkeä (130 vuonna 2011).

Avioliittoon vihittyjä oli vuonna 2012 Langinkoskella 60, kun luku vuonna 2011 oli 75. Avioeroja vuonna 2012 oli 33, kun luku vuotta aiemmin oli 37.

Lisätietoja väestötilastoista:

Kotka-Kymin seurakuntayhtymän keskusrekisterin ja yhteisten työalojen johtaja Matti Kontkanen p. 044 752 9541

Henkilöstöuutisia

Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulin päätöksiä: Piispa Seppo Häkkinen on myöntänyt 11.12.2012 rovastin arvonimen kirkkoherra **Hannu Marttilalle**.

- **Kotka-Kymin seurakuntayhtymän** johtava sairaalapastori **Karoliina Nikula** on suorittanut seurakuntatyön johtamisen tutkinnon.

- **Kotkan seurakunnan** pastori **Kirsi Hämäläiselle** on myönnetty vuodeksi 2013 osittainen (25 %) virkavapaus Kotkan seurakunnan kappalaisen virasta ja sivu-

toimilupa 31.12.2013 saakka.

- **Kymin seurakunnan** lastenohjaaja **Ritva Aaltio** on jäänyt eläkkeelle 1.12.2012. Diakoniatyöntekijä **Hanna Kokkomäki** palaa työhön helmikuun alussa.

- **Kotka-Kymin seurakuntayhtymän** erityisnuorisotyöohjaaja **Tuula Uusitalo** on virkavapaalla Kirkon Nuorisotyön keskuksen tehtävissä 16.1.-30.4.2013. Osa-aikaisena (55%) vs. erityisnuorisotyöohjaajana toimii **Jani Havumäki** 14.1.-20.4.2013.

Hannu Marttila

Sukuvinkki

Saaristolaisuus on matka ja kehityskertomus

Ulla-Lena Lundbergin Finlandia-palkittu kirja JÄÄ on monisyinen kuvaus saariston elämästä. Jää -kirja vie meidät Ahvenanmaan etäisille luodoille. Kirja kuvaa taitavasti yhteisöä sen eri jäsenten - postinkuljettajan, kauppiaan, lukkarin, kättilön ja saarelle saapuvan nuoren papin perheen kautta.

Kirjaa ei lue hetkessä, se avautuu hitaasti. Mutta se kannattaa lukea jännittävään ja koskettavaan loppuun asti. Lundberg kuvaa taitavasti saaren ihmisten parisuhteita: kaipausta, syvää rakkautta, mustasukkaisuutta ja siihen rajalliseen onneen tyytymistä, mitä saarelta on voinut saada.

Jää edustaa kirjassa sekä yhteyttä että syvyyksien yllä olevaa haurasta pintaa. Talvisin saaren asukkaat liikkuvat enemmän toistensa luona, jää luo yhteyttä. Kesät kuluvat kalastuksessa ja kesävieraiden kiusallistenkin vierai-

lujen isäntinä. Kirjailija on itse asunut Kökarin saarella. Hän kuvaa, kuinka paljon ihmissuhteet ja vallankäyttö korostuvat saaren suljetussa yhteisössä. Myös epäluulo voi olla syvään juurtunutta: 'jotkut itäluotolaiset eivät vetäisi hukumaisillaan olevaa länsiluotolaista avannosta'. Uudistukset pelottavat, ja perinteiset uskomukset kuvataan kirjassa hyvin.

Kirjassa tulee esiin myös lapsen kokemus. Papin perheen lapset saavat isänsä kanssa tarinoida ja hullutella. Kirjan edetessä tulee esiin myös lapsen suru ja menetyksen kokemus – miten sivuun ja unohdetuksi lapsi voi jäädä, kun perheessä on kuolemantapaus.

Onneksi kirjailija tuo esiin myös toivon näköaloja – uudet rakennushankkeet lähentävät eri tavoin ajattelevia uudella tavalla, ystävyys ja luottamus tuovat uutta toivoa kättilön elämään.

Papin työ on kirjassa hyvin kuvattu. Luotolaisten odotukset, nuoren työntekijän epävarmuuden ja tuoreiden työnäkyjen vuorottelu, suhde sekä nuorempiin että vanhempiin virkaveljiin on Lundbergin käsialalla aidon ja oivaltavan tuntuista luettavaa. Pappi alkaa juurtua tuuliselle luodolle. Hän tuntee, että tänne hän varmasti jääkin.

Ulla-Lena Lundberg JÄÄ. Teos ja Schildts&Söderströms 2012.

Kirsi Hämäläinen
Kotkan seurakunnan kappalainen ja työnohjaaja

Umpisolmuissa

Muutos

Vuoden alkuun liittyy usein pohdintoja uusista aluista. Muutos ja jatkuva liike näyttää olevan ajassamme pysyvää. Joudumme sopeutumaan muutoksiin sekä omassa lähipiirissä että työelämässä ja haluamme myös itse muutosta moniin asioihin. Lisäksi tulevat omaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät muutokset. Elämä voi muuttua nopeasti kuin salama kirkaalta taivaalta tai hitaasti ehkäpä vain varovaisena aavistuksena.

Olen joskus miettinyt, mikä muutoksissa pelottaa. Onko pelottavaa se, ettei etukäteen tiedä, millainen muutoksesta tulee? Vai pelottaako joutua maastoon, jossa ei ole valmiita jalanjälkiä eikä tienviittoja? Pelottaako muutoksen aiheuttama kipu?

Usein ihminen samaan aikaan sekä haluaa että vastustaa muutosta. Muutoksessa on aina myös vastavoimia. Mitä rohkeammin muutut, sitä enemmän uhmaat kaikkea sitä, minkä varassa ennen olit. Joskus on taas vaikea kohdata sitä vaivaa, jota muutos edellyttäisi. Olisi helpompaa, jos ei tarvitsisi itse tehdä mitään tai jos läheiset muuttuisivat.

Saatamme huomata vasta jälkempäin, että vaikeatkin elämänmuutokset ovat olleet lopulta olleet meille hyväksi. Kenties en itse olisi uskaltanut ottaa ensimmäistä askelta tai muutoksen epävarmuus on saattanut pitää kiinni vaikeassa elämäntilanteessa. Olen ehkä ollut tyytymätön, mutta en tarpeeksi muuttuakseni. Silloin voi käydä niin, että elämä nostaa liikkuvan junaan ja pakottaa muutokseen. Joskus voi käydä niin, että ihmiset vaihtuvat, mutta ihminen huomaa päätyneensä esimerkiksi eron jälkeen

entisenkaltaiseen suhteeseen. Voi olla, että olen jättänyt ihmisen, mutta raahaan suhdettamme mukana kaikkiin seuraaviin.

Muutoksessa on suostuttava myös keskeneräisyyteen ja sellaiseen elämään, jossa on vain kysymyksiä ilman vastauksia. Ristiriitotakaan ei tarvitse kieltää. Toiveet ja odotukset, joita elämältä kaipaamme, eivät aina toteudu sellaisena, kun ne etukäteen olemme kuvitelleet. Kuitenkin jossain vaiheessa on opittava luottamaan siihen, että elämä kantaa. Joskus tosiaan eteenpäin pääsee vasta sitten, kun luopuu siitä, mitä itsepintaisesti tavoittelee.

Tarvitaan joustavuutta ja usein myös valmiutta kohdata itsensä ja elämä sellaisena, kun se on. Ihminen, joka tuntee itsensä, tekee itsensä kannalta oikeita valintoja. Hän tunnistaa tekemisensä rajat ja tunnistaa myös sen, mitkä asiat tuovat hänelle iloa ja mitkä taas tuskaa ja harmia.

Irja Askola kirjoittaa runossaan muutoksen mahdollisuudesta seuraavasti:

*olisiko jokin toisin,
jos liikkuisit mielesi maisemassa
vapain sydämin
muistojesi kellarissa
kulkisit pelotta,
huomisesi horisontissa
tunnistaisit toivon,
tämän päivän tuokioissa
kohtaisit itsesi.*

Tuija Kuukka
Perheneuvoja
Etelä-Kymenlaakson perheasiain
neuvottelukeskus

Sinua tarvitaan

Seurakuntatyön ansiomerkkejä 20 ja 30 vuoden palveluajasta

Kotka-Kymin seurakuntayhtymässä jaettiin henkilöstölle seurakuntatyön ansiomerkkejä tunnustuksena pitkäaikaisesta työstä kirkon palveluksessa Kotkassa ja muualla. Ansiomerkkien myöntämisestä päättää Kirkkopalvelujen hallituksen asettama

ansiomerkkitoimikunta seurakunnan tai muun kirkollisen tahon esityksestä.

Seurakuntatyön kultaisen ansiomerkkin saivat hautausjohtaja Raimo Heikkinen, joka on toiminut 31 vuotta kirkon työssä, yhteisten työalojen

ja keskusrekisterin johtaja Matti Kontkanen 33 vuoden, suntio Matti Kosonen 31 vuoden, Kotkan seurakunnan kirkkoherra, rovasti Hannu Marttila 30 vuoden, lastenohjaaja Annamaria Ollikainen 30 vuoden ja emäntä Liisa Toivakka 30 vuoden palvelusta.

Kahdenkymmenen vuoden palveluksesta ansiomerkkin saivat lastenohjaaja Anu Elomaa, kiinteistöpalvelupäällikkö Pirkko Itälä, perheneuvoja Virpi Koivistoinen, nuorisotyönohjaaja Marko Lamminen, toimistos sihteeri Eila Lampinen, seurakuntas sihteeri

Reija Leinonen, kirjanpitäjä Kirsi Saarinen, vs. oppilaitospastori Jari Savinainen ja palkanlaskija Päivi Tuomala.

Ansiomerkkien jako tapahtui 10.1. seurakuntien yhteisessä työkauden avauksessa Helilän seurakuntatalossa.

Yhteisvastuu 2013 auttaa yksinäisiä ja eristäytymisvaarassa olevia

Vuonna 2013 Yhteisvastuun kotimaisena keräyskohteena on etsivän vanhustyön projekti. Kohderyhmänä ovat kaikkein heikoimmassa asemassa olevat yksinäiset, eristäytyneet tai syrjäytyneet vanhukset.

Yhteisvastuukeräys auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä syn-typerään, uskontoon tai poliittiseen va-kaumukseen katsomatta Suomessa ja ke-hitysmaissa. Vuodesta 1950 lähtien kerä-ysvaroin on autettu muun muassa köyhiä lapsiperheitä, syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, omaishoitajia, mielenterveyspo-tilaita, luonnonkatastrofien uhreja sekä

tuettu kehitysvammaisten työllistymistä. Keräyksen suojelijana toimii tasavallan presidentti, vuonna 2013 ensimmäistä kertaa **Sauli Niinistö**.

Vanhukset kotimaassa ja Kambodžassa

300 000 eli kolmasosa tämän päivän suomalaisvanhuksista kertoo kärsivänsä

yksinäisyydestä. Syrjäytyneiden vanhus-ten todellista määrää ei tiedä kukaan. Suomessa Yhteisvastuuvaroin etsitään koteihinsa yksin jääneitä heikko-osaisia vanhuksia, selvitetään heidän tilanteensa ja ohjataan heitä palvelujen piiriin.

Kambodžassa Yhteisvastuu tukee köy-hien maaseutualueiden kehityshanket-ta. Yhteiskunnalliset muutokset, kuten

työikäisten muutto pois kotiseudultaan, koettelee erityisesti maaseudulla asuvia kambodžalaisvanhuksia. Yksin jääneiden vanhusten asema on hyvin heikko. Eläke-järjestelmää tai vanhusten tukipalveluja ei ole. Moni huolehtii yksin myös lasten-lapsistaan, joiden vanhemmat ovat lähte-neet siirtotyöläisiksi tai kuolleet. Avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu.

Kasvot kertovat elämän ilot ja surut

- En minä pelkää kuolemaa enkä mitään muutakaan. Sodan aikana minä pelkäsin, ettei mies tulisi enää kotiin, Martta Mussalo muisteli. Hän tietää, että yksinäisyys on monelle vanhukseksi vaikea asia.

Rypyt kertovat elämästä: Martta Mussalo on muutaman kuukauden vanhempi kuin itsenäinen Suomi.

Kotkalaisen **Martta Mussalon** poskil-la kiertävät syvien rypyn juovat, ja ne muuttuvat iloisiksi, kun hän nauraa. Surullisten ajatusten myötä niistä tulee surunryppyjä.

Sekä iloa että surua on elämään mahtunut.

- Minä olen vanhus, jos kuka, pian 96 vuotta täyttävä Martta Mussalo naurah-taa. Hän on muutamaa kuukautta iäk-käämpi kuin itsenäinen Suomi.

- Yksinäisyys on vanhuudessa pahin-ta. Se, kun kaikki samanikäiset ystävät ja sukulaiset ovat kuolleet. Vain itse on enää jäljellä.

Kun kuolema tulee

Martta Mussalo syntyi Laajakoskella ja tottui maatalon lapsena tekemään työtä pienestä pitäen. Vanhemmat sisarukset kävivät koulua joen toisella puolella, ja kun Martta tuli kouluikänsä, Laajakoskella oli jo oma koulu.

Melkein naapurista löytyi aviomies, maanviljelijä **Lauri Mussalo**. He menivät naimi-siin, kun Martta oli 21-vuotias. Pian alkoi sota ja nuori vaimo jäi yksin hoitamaan tilaa ja niitä lemmiä ja hevosia, joita ei tarvinnut luovuttaa valtiolle.

- Mies oli viisi vuotta so-dassa. Anoppi hoiti lapset, mutta kaikki muu työ jäi minulle.

Sodan jälkeen saatiin taas lisää karjaa, viljeltiin heinää, kauraa, ohraa ja vehnää. Viljasadot olivat hyviä, lapset kasvoivat eikä puutetta enää ollut. Päivä kerrallaan

elettiin. Mutta suuria suruja tuli vastaan.

- Kun kuolema tulee, on annettava lapsetkin sen mukaan. Menetimme yh-den lapsemme vauvana, ja mieheni kuoli vuonna 1974. Toinen tyttäristämme kuoli myöhemmin.

Miehensä kuoleman jälkeen Martta Mussalo asui 23 vuoden ajan suuressa maatalossa.

- Tyttäreni perhe auttoi minua. Sitten tila jäi tyttären pojille, ja he ovat laitta-neet sen hienoon kuntoon, Martta Mussa-lo kiitteli.

Eeli-Pekka tykkää

Nykyiseen kotiinsa Eskolan Kihlinkadun rivitaloon Martta Mussalo muutti 16 vuot-ta sitten, 80-vuotiaana. Kyseessä on tuet-tu palveluasuminen.

- Kun muutin tänne, täällä siivottiin joka viikko. Sain aamulla puuron ja päi-

” Yksinäisyys on vanhuudessa pahinta. Se, kun kaikki samanikäiset ystävät ja sukulaiset ovat kuolleet. Vain itse on enää jäljellä.”

vällä ruokaa, ja saunaan vietiin auton kanssa Eskolan vanhainkotiin. Nyt palve-luja ei enää ole. Ne jotka jaksavat, voivat itse mennä saunaan.

Martta Mussalo on kuitenkin onnel-

via vanhuksia

Esimerkiksi näin apu menee perille: 300 euroa on 15 yksinäisen suomalaisvanhuksen retkimaksu, 500 eurolla voi hankkia 30 aurinkokennovalaisinta sähköttömiin kambodžalaiskoteihin, 800 eurolla järjestyy 50 suomalaisvanhuksen minibussikuljetus joulujuhliin.

Kotisivu: www.yhteisvastuu.fi

Rahankeräyslupa: 2020/2012/2493

NSAMT ANSVAR

lisessä asemassa. Tytär ja miniä käyvät hänen luonaan. He siivoavat, auttavat, käyvät kaupassa ja tytär tuo itse leivottua leipää ja pullaa. - Olen heille hyvin kiitollinen, Martta Mussalo hymyilee.

- Kerran päivässä teen kunnon ruuan. Minulla on pyykkikone, ja pesen sillä pyykkiä. On maailman paras lahja, kun saa käyttää vettä.

Maailman parhaita lahjoja ovat myös kaikki neljännen polven lapset, joissa elämä jatkuu. **Eeli-Pekka**, 2, istui tapaninpäivänä isomummon sylissä ja siveli pienillä sormillaan hänen kasvojensa ryppyjä.

- Isomummo, sinulla on paljon ryppyjä naamassa, poika sanoi. Minä niin tykkään sinusta. Tykkäätkö sinä minusta?

- Tykkään minä, kovasti, isomummo Martta Mussalo vastasi rakkaalle pikkuiselle.

Teksti ja kuva Ulla-Maija von Hertzen

Yhteisvastuutapahtumia

Kotkan seurakunta ja seurakuntien yhteinen avausjuhla

Yhteisvastuukeräyksen iltajuhlassa 30. tammikuuta kello 18 Kotkan seurakuntakeskuksessa kuullaan ajankohtaista asiaa vanhustyöstä Kotkassa ja Kambodžassa. Kambodžalaiset yhteisvastuuvieraat **Bone Thai** ja **Pisith Oeuk** kertovat kotimaansa keräyskohteista. Yhteisvastuu-keräyksestä kertoo kirkon valtakunnallisen yhteisvastuutoimiston johtaja **Tapio Pajunen**. Kotkalaisten vanhusten tilanteesta kertoo Kotkan kaupungin vanhustenhuollon johtaja **Liisa Rosqvist**. Kotkan seurakuntien yv-keräystapahtumia valottavat diakoni **Anne Kuusisto** (Kotka), **Marianna Vitikainen-Mojica** (Langinkoski) ja _____ (Kymi). Yv-juhlan musiikista vastaa kanttori **Jarmo Kaijansinkko**. Tilaisuuden juontaa Kotka-Kymin seurakuntayhtymän yhteisten työalojen ja keskusrekisterin johtaja **Matti Kontkanen**. **Iltatilaisuus** alkaa **kahvilla**, josta voi maksaa vapaaehtoisen maksun.

- La 9.2. klo 9-17 **Yhteisvastuun lipaskeräys -tapahtuma** Kotkan srk-keskuksessa. Tervetuloa kerääjäksi! Ota yhteyttä Elisa Järvimäkeen, p. 041 540 3011.
- La 9.2. klo 9-17 **Nuorten Yhteisvastuu -lipaskeräyksen** Tule Kotkan srk-keskuksen kahvioon hakemaan lipas ja kerää varoja hyvän asian puolesta.

Kymin seurakunta

- To 31.1. klo 13 **Yhteisvastuutilaisuus** Karhulan seurakuntakeskuksen olohuonealissa, jossa ovat mukana kambodžalaiset vieraat. **Kahvitarjoilu**, vapaaehtoinen kahviraha yhteisvastuukeräykseen. *Järv. srk:n lähetystyö ja musiikkityö*. Klo 14 **Yhteislaulutilaisuus**, lauletaan yhdessä vieraiden kanssa.
- Su 3.2. klo 10 **Yhteisvastuukeräyksen avaus** Kymin kirkossa, jonka jälkeen **kirkkokahvit** ja tuote esittely Helilän seurakuntatalossa.
- Su 3.2. klo 18 **Nuorten messu** YV-tunnelmissa.

Langinkosken seurakunta

- Su 3.2. klo 10 **Yhteisvastuukeräyksen avaus ja kerääjien siunaus** Langinkosken kirkossa. Messun jälkeen **keittolounas** yv:n hyväksi ja tietoa keräyskohteista.
- Su 3.2. **Seurakunnan nuoret keräävät yhteisvastuukeräystä** Lankilan alueella.
- Ti 12.2. klo 11-12 **Laskiaistiistain rokkatempaus** Aittakorven seurakuntatalolla. Rokkaa myydään omiin astioihin yhteisvastuun hyväksi, hinta 4 euroa/litra.
- 8.-9.3. **Yhteisvastuukeräys** Automarket Prismassa.
- Su 10.3. **Seurakunnan nuoret keräävät yhteisvastuukeräystä** Mussalon alueella.

Lahjoita

Suorat tilinumerot

Nordea FI16 2089 1800 0067 75
Pohjola-Pankki FI14 5000 0120 2362 28
Sampo FI81 8000 1600 0516 51
Handelsbanken FI81 3131 1000 4651 24
Aktia FI82 4055 0010 4148 41
Ålandsbanken FI53 6601 0002 2825 80

YV-lahjoituksiin seurakunnan viitenumero

Kotkan viitenumero **304227**
Kymin viitenumero **304256**
Langinkosken viitenumero **304269**

Lähetä tekstiviesti numeroon 16155

APU5 (5 €)
APU10 (10 €)

Yhteisvastuun 2012 keräystulos reilut 4,1 miljoonaa euroa

Suomalaiset lahjoittivat Yhteisvastuukeräykselle tänä vuonna 4 103 080,29 euroa. Varoilla torjutaan ylivelkaantumista Suomessa ja tuetaan pienrahoitustoimintaa Ugandassa.

- Keräyskohde oli hyvin ajankohtainen. Tilastokeskuksen mukaan kotitalouksien velkaantumisaste jatkoi kasvuaan ja lainanotto lähes kaksinkertaistui kulu- van vuoden toisella neljänneksellä verrattuna tammi-maaliskuun tilanteeseen. Monet suomalaiset painivat henkilökohtaisten talousongelmien kanssa.

- Yhteisvastuun tehtävä on nostaa esiin yhteiskunnan epäkohdista kumpuavaa häntää. Emme jatkossakaan tule valitsemaan vain helppoja keräyskohteita, toteaa Yhteisvastuun keräysjohtaja Tapio Pajunen. Suomessa Takuu-Säätiö käynnistää

Yhteisvastuukeräyksen tuotolla uudenlaisen pienluottohankkeen. Lisäksi lainansaajia valmennetaan taloudenhallinnan perustaidoissa, jotta pienilläkin tuloilla tulisi jatkossa paremmin toimeen.

Ugandassa Yhteisvastuu tukee kyläyhteisöjen säästö- ja lainaryhmiä, joiden jäsenille opetetaan taloudenhallinnan ja itsenäisen toimeentulon hankkimisen perustaitoja. Lisäksi he saavat henkistä tukea traumaattisen menneisyyden käsittelyyn sekä koulutusta yrittäjyys-, ammatti- ja kansalaistaidoissa.

Yhteisvastuukeräyksen tuotto jaetaan Kirkon Ulkomaanavun kehitysyhteistyön ja katastrofiavun (60 %), Takuu-Säätiön (20 %), Kirkon diakoniarahaston ja hiippakuntien (10 %) sekä seurakuntien diakoniatyön (10 %) kesken.

Ihmisiä maailmassa

Tämä maapallo ei ole kovin iso, ja se pienenee koko ajan.

Khayber Ali ja hänen tyttärensä Morjina Khan muistelevat usein perheen äitiä.

Ihmiset kaukanakin ovat meidän naapureitamme ja lähimmäisiämme. Tässä kerrotaan muutama tarina ihmisistä maailmassa.

Yhden naisen mies

Bangladeshilainen **Khayber Ali**, 92, oli kunnioitettu mies ja erilainen kuin monet muut maansa syrjäseutujen miehet. Hän oli ollut naimisissa vain yhden naisen kanssa, eikä kadehtinut lainkaan miehiä, joilla oli monta vaimoa.

Avioliitto oli tietenkin perheiden järjestämä.

– Me tapasimme toisemme vasta vähän ennen kuin meidät vihittiin. Päätimme olla hyviä toisillemme, hankkia lapsia ja tehdä paljon työtä.

Päätökset pitivät.

– En koskaan halunnut toista vaimoa. Jotkut ihmettelivät sitä, mutta he näkivät, miten hyvä meidän oli olla yhdessä. Vaimoni kuoli kuusi vuotta sitten, 60 vuoden

avioliiton jälkeen. Kaipaen häntä suunnattomasti. Ei ole toista sellaista rakkautta kuin oli vaimoni rakkaus, Ali sanoi.

– Miten teillä Suomessa mennään naimisiin, hän kysyi.

Hänelle kerrottiin, hiukan noloina, kiihkeästi rakkaudesta ja suuresta intohimosta ja niiden hiipumisesta monessa avioliitossa.

– Vai niin, mies sanoi, ja hänen hiljaisessa äänessään oli kummastusta.

Työntekoa ja säästäväisyyttä

Khayber Alin tytär **Morjina Khan**, 40, jäi yli 10 vuotta sitten leskeksi. Lesken asema Bangladeshin maaseudulla oli huono, mutta Morjina ei antanut periksi.

Hän otti Kirkon Ulkomaanavun yhteistyökumppanilta, avustusjärjestö RDRS:ltä ensin 300 takan eli alle kolmen euron pienluoton ja osti luotoilla ensin siemeniä, sitten lehmän, lampaan ja kanoja. Morjina on ostanut myös maata,

joka on arvokkainta, mitä Bangladeshissa voi omistaa. Lainat kasvoivat vähitellen 15 000 takaan, valtavaan summaan. Monet bangladeshilaiset käyttävät päivässä elämiseen yhden takan eli noin 70 senttiä.

Isä asui samassa pihapiirissä tyttärensä kanssa, ja tytär piti hänestä hyvää huolta.

Morjina teki pitkiä päiviä ja rankkaa työtä. Maatöissä hän käytti ostamaansa traktoria ja vuokrasi sitä naapureille. Traktori on pikkukylissä vielä harvinaisen näky.

Rahaa jäi säästöönkin ja tulevaisuus näyttää valoisalta. Mitä Morjina itse haluaa omille tyttäрилleen opettaa?

– Työntekoa ja säästäväisyyttä, hän vastasi empimättä.

Banaanista odotettiin pelastusta

Haitilaispojat **Angelo** ja **Sidney** uskoivat

nien käsittelylaitos tuhoutui, banaanien kastelukanavat halkeilivat ja alueen halki virtaava Grise-joki tulvi taas.

Vieläköhän asukkaat ovat säilyttäneet toivonsa ja jaksaneet aloittaa banaaninviljelynsä alusta?

Justine ei tahdo pettäjää

Ugandassa HIV-tartuntojen määrä on laskenut huomasti. Vuonna 2007 tartunnan saaneita oli yli 20 prosenttia ugandalaisista, nyt vähän yli 7 prosenttia. Aids-orpoja on valtava määrä, samoin perheitä, joissa asuu vain lapsia tai sitten lapsia isovanhempien kanssa

Justine Lunkuge, 14-vuotias tyttö, asuu aisia sairastavan äidin ja kahden pikkusiskon kanssa. Isä kuoli aidsiin jo vuonna 2000.

– Koulun jälkeen ja viikonloppuisin teen ruokaa, viljelen maata, hoidan sisko-

Angelo ja Sidney uskoivat, että banaanit muuttavat heidän elämänsä.

tulevaisuuteen. Köyhät perheet olivat päättäneet ottaa elämänsä omiin käsiinsä ja ryhtyä banaaniviljelijöiksi. Luterilaisen maailmanliiton tuella saatu kastelujärjestelmä alkoi tuona päivänä toimia.

Vaudreulin kylää Pohjois-Haitissa olivat koetelleet tuhoisat myrskyt ja tulvat. Asukkaat ottivat Luterilaisen Maailmanliiton kyläpankista lainoja ja ryhtyivät kasvattamaan banaaneja. He olivat kuulleet, että heitä rikkaissa maissa monille on tärkeää, miten banaanit on tuotettu. Tämä olisi heidän tilaisuutensa.

Angelo ja Sidney olivat työssä mukana. Hyvästä banaanisadosta riittäisi niin syötäväksi kuin myyntiin. Viimeinkin saataisiin lautasella muutakin kuin iänikuista keitettyä riisiä ja papua.

Uusia tulvia pelättiin, mutta pahempaa oli tulossa. Haitin maanjäristys aiheutti pahoja aineellisia tuhoja Vaudreuil'n alueella. Kylän 250 talosta ainakin 150 vaurioitui pahoin, juuri valmistunut banaa-

HIV ei ole kuolemantuomio

HIV ei enää pitkään aikaan ole ollut kuolemantuomio. Uudet lääkkeet ovat muuttaneet sen krooniseksi sairaudeksi, jossa elinajan ennuste on jokseenkin sama kuin muilla ihmisillä. Ehtona on, että tartunnan saanut käy ajoissa testeissä ja hoito voidaan aloittaa pian.

Lääkitys myös suojaa seksikumppania tartunnalta 96 prosentin todennäköisyydellä, kun kondomin antama suoja on runsaat 80 prosenttia. Kyse on nyt pitkälti.

Afrikassa on edelleen monia maita, joissa HIV-lääkkeitä ei ole käytössä. Isiä ja äitejä kuolee tautiinsa ja tartunnat leviävät. Hyviä esimerkkejä ovat mm. Malawi ja Botswana.

Morjinalla on nyt paljon viljeltyä maata. Naapurit ovat ottaneet hänestä mallia ja ostaneet myös maata. Maa on arvokasta, sillä Bangladesh on yksi maailman tiheimmin asuttuja maita.

Justine osallistui aids-orpojen lasten ja nuorten leirille Ugandan päiväntasaajalla. Joku oli tullut leirille mopolla, ja sen kanssa jokainen halusi kuvaan.

ja ja pesen vaatteita. Kun äiti kuolee, minun täytyy jäädä pois koulusta pitämään huolta siskoista, koska olen vanhin lapsi. Silti haluaisin käydä koulua.

Vaaroja riittää. Justinen koulun seinällä on kyltti, joissa lapsia kielletään jäämään kahden kesken miespuolisten opettajien kanssa.

Justine on päättäväinen tyttö. Hän tahtoo aikuisena sairaanhoitajaksi ja miehekseen hän toivoo lääkäriä.

– Mutta jos mies pettää, jätän hänet heti, tyttö sanoi topakasti. Valistus on mennyt perille.

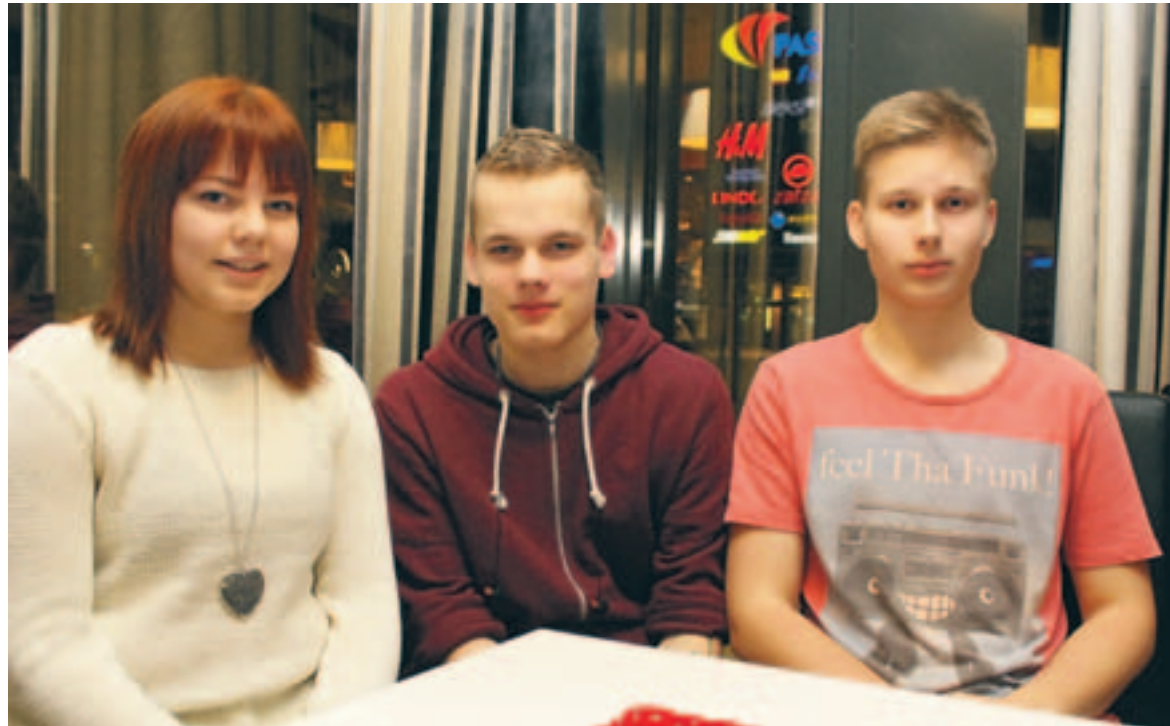
Teksti ja kuvat
Ulla-Maija von Hertzen

Testeissä käymistä ja uskollisuutta HIV:n torjumiseksi julistetaan valtavissa tauluissa pääkaupunki Kampalan katujen varsilla.

Onneen ei tarvita lottovoittoa

Milla, Sami ja Tuomas pohtivat nuorten ja vanhusten elämää, syrjäytymistä, syrjintää, pelkoja ja onnea.

Milla Ketosen haaveena on näyttelijän työ, Sami Lappalainen lähtee opiskelemaan nuorisotyön-ohjaajaksi ja meren lähellä kasvanut Tuomas haluaisi nähdä maailmaa merikapteenina.

– Puhutaan paljon nuorten syrjäytymisestä. Mutta myös vanhusten syrjäytyminen on tärkeä asia, mietti kotkalainen **Milla Ketonen, 16**.

– Vanhukselle voisi mennä ystäväksi. Juttelisi hänen kanssaan ja olisi ulkona, ei siinä kummempia asioita tarvitsisi tehdä.

Milla ja kotkalaiset **Tuomas Karikorpi, 15**, ja **Sami Lappalainen, 15**, keskustelivat vanhuksista, nuorten elämästä, peloista ja iloista.

Vanhuksilla on parhaat jutut

Tuomas tuntee paljon vanhoja ihmisiä ja juttelee mielellään heidän kanssaan.

– Olen metsien mies, ulkoilen ja liikun paljon metsässä. Mummoni asuu Pernoon kylässä, jonka ihmiset ovat minulle hyvin läheisiä. Kylät tyhjenevät ja niihin jää vain vanhoja ihmisiä. Mutta juuri heillä on parhaat jutut, he ovat nähneet maailmaa niin paljon enemmän kuin minä.

– Juttelemme metsästyksestä ja kalastuksesta ja vaikka mistä. He kertovat entisten aikojen keksinnöistä, kuten siitä, kun lankapuhelin oli uusi asia.

– Ei vanhojen ihmisten kanssa ole vaikeaa jutella tai olla yhdessä. Mummon ja papan kanssa juttelemme paljon, Sami kertoi.

Samankaltaiset nuoret porukoissa

Samimiehestä heikoimmassa asemassa tänä päivänä ovat köyhien maiden nuoret, jotka eivät pääse kouluun.

– Ja Suomessa syrjäytyneet nuoret, joilla ei ole ystäviä. Kukaan ei halua olla tällaisen nuoren kanssa, hän itse haluaisi mutta kukaan ei välitä. Syynä voi olla, että on erilainen luonne tai pukeutumistyyli. Hän on ehkä voinut tehdä nuorempana jotakin noloa, josta muistutetaan koko ajan.

Jos Milla olisi päättävä, hän haluaisi auttaa pienituloisia lapsiperheitä ja yksinhuoltajia.

– Tuloeroja pitäisi välttää, koska ne synnyttävät luokkaeroja. Eivät nuoret leimaa toisiaan rahan perusteella, mutta he hakeutuvat kaltaistensa kanssa omiin kaveriporukoihinsa.

Syrjimiselle iso ei

Tuomas on huolissaan sodasta kärsivistä ihmisistä.

– Sotien syyt voitaisiin ratkaista muuten. Jotkut eivät kuitenkaan halua myöntää, että maailma ei pyöri yhden ihmisen päätösten mukaan, vaan päätöksiin vaikuttavat monet tekijät.

– Nyt eletään uudessa maailmassa. Ennen ei esimerkiksi hyväksytty ihmistä, joka oli seksuaalisesti eri tavoin suuntautunut. Nyt nämäkin asiat on tuotu esille ja nuoret tajuaavat, että erilaisuus ei saa vaikuttaa ihmisen arvoon.

– Minut on kasvatettu niin, etten hyväksy ihonväriin tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvää syrjimistä, Milla mietti.

Mikä pelottaa?

– Minua pelottaa väkivalta ja se, että kaikki kallistuu ja kohta kenelläkään ei ole enää varaa ostaa mitään, Sami sanoi.

– Tunnen eläväni turvallisessa kaupungissa ja maassa. Silti sotavarustelut ja ydinaseet pelottavat. Jos syttyisi sota, se voisi tuhota koko maapallon. Myös ilmastomuutoksen tuomat luonnonkatastrofit pelottavat, Milla sanoi.

Tuomas pelkää läheisten ihmisten menettämistä.

– Kuolema on osa elämän kulkua, mutta ihmisen voi menettää muutenkin. Voi olla parhaat kaverit jonkun kanssa, ja sitten toinen kääntää selkensä ja pitää sinua ilmana. Siinä joutuu etsimään uusia kavereita, ettei olisi yksin.

Puhelimet pimahtavat

Tuomaksen mielestä ilmastomuutos on

myös pelottava.

– Jos tätä vauhtia mennään, niin kohta katsellaan vaan horisonttiin ja todetaan, että kaikki on loppu. Onneksi tästä on puhuttu paljon, ja on tullut energiansäästötavaroita, ihmiset kierrättävät ja kertakäyttötavaroita vältetään. Mutta kun ennen villapusero kesti 30 vuotta, nyt sellainen kestää yhden talven.

Tuomasta ärsyttää se, että monet tavarat suunnitellaan vain tietyn aikaa kestäviksi.

– Puhelimet ja tietokoneet pimahtavat, ja on pakko ostaa uusi.

Millan mielestä aikuistuminen on tiettyllä tavalla pelottavaa.

– Meidän sukupolvemme on kohta päättämässä asioista eduskuntaa myöten. Olemme tottuneet ajattelemaan, että aikuiset päättävät. Mutta kohta olemme itse aikuisia ja pitää ottaa vastuu asioista.

Olet olemassa toisille ihmisille

Onnelliseksi Millan tekevät pienet, päivittäiset asiat.

– Kun tapahtuu jotakin kivaa ja yllättävää tai mennään kavereiden kanssa teatteriin. Ja harrastukset tekevät onnelliseksi: harrastan musiikkia, soitan oboeta ja laulan.

– Musiikin kuuntelu, treenaaminen ja kavereiden kanssa oleminen saa iloiseksi, Sami kertoi.

– Tykkään kaikesta rennosti ja lämpöisestä. Onnelliseksi tekee läheisyyden tunne, se, että sinusta välitetään, sinut nähdään ja olet olemassa toisille ihmisille, Tuomas pohti ja jatkoi:

– Onneen ei vaadita lottovoittoa. Onnellisuus syntyy pienistä asioista, vaikka siitä, että saa valmiiksi jotakin, jonka eteen on tehnyt paljon töitä.

Teksti ja kuva
Ulla-Maija von Hertzen

Tärkeintä on toivo

– Kun juttelin kongolaisten nuorten kanssa, tuli mieleeni, että ei tämä maailma iso ole. Nämä ihmiset ovat meidän naapureitamme, ja meidän pitää auttaa heitä.

Koop Arposelle matka Kongoon oli elämän vaikuttavin kokemus.

– Kongossa näin, että tärkeintä on toivo. Jos sitä ei ole, ei ole mitään.

Kotkassakin Kirkon Ulkomaanavun nuorten tapahtumassa alkutalvesta esiintynyt laulaja, lauluntekijä ja vuoden 2008 Idols-voittaja **Koop Arponen** vieraili viime vuoden helmikuussa Kongon demokraattisessa tasavallassa.

Koop Arponen tapasi siellä HIV-lapsia ja entisiä lapsisotilaita. – Se oli elämäni vaikuttavin kokemus.

Hän tutustui työhön, jolla Kirkon Ulkomaanapu auttaa henkisesti ja fyysisesti vammautuneita ja sairaita nuoria pääsemään elämässään eteenpäin.

– Kun tapasimme Kongossa HIV-tartunnan saaneita lapsia ja lapsisotilaita, minua hämmästytti heidän rohkeutensa, sisäiset voimavaransa ja se, että kaikesta koetusta huolimatta toivo eli heissä.

– Kohtasin esimerkiksi 16-vuotiaan tytön, joka oli ollut kapinallisten vankina. Sotilaat olivat raiskanneet hänet joka päivä, Koop Arponen kertoi.

Lapsisotilas pääsi turvaan

– Muistan 18-vuotiaan pojan, joka oli kaksi vuotta kapinallistjoukkojen lapsisotilaana. Hänet houkuteltiin mukaan lupamalla kaikkea hyvää, varsinkin ruokaa. Ensin hän sai puuroa, mutta sitten ruoka loppui. Poika joutui tappamaan ihmisiä saadakseen ruokaa ja ja pysyäkseen itse hengissä.

Hän onnistui kuitenkin pakenemaan

ja pääsi Kirkon Ulkomaanavun tuke- man toiminnan turviin ja uuden elämän alkuun.

– Hän sai apua traumoihinsa. Nämä lapset ja nuoret ovat aluksi hyvin sisäänpäin kääntyneitä eivätkä pystyneet puhumaan teoistaan. Heitä autetaan esimerkiksi niin, että he näyttävät kokemiaan asioita. Näin he tulevat sosiaalisemmiksi ja itseluottamus lisääntyy.

– He oppivat myös ammatin ja kun he ovat valmiita, he voivat palata kotikyliinsä, Koop Arponen kertoi.

Köyhyys jatkuu Kongossa

Kongon verinen sisällissota loppui vuonna 2002, mutta aseellisten kapinallistiryhmien toiminta jatkuu. Aliravitsemukseen, tauteihin ja väkivaltaisuuksiin kuolee joka päivä noin tuhat ihmistä.

Noin kaksi kolmasosaa kongolaisista elää alle dollarilla päivässä.

Kirkon Ulkomaanapu aloitti vuonna 2010 aloitettiin nuorisohankkeen, jolla autetaan Kongossa entisiä lapsisotilaita, katulapsia ja orpoja. He saavat ammatillista koulutusta ja opastusta elämäntaidoissa.

Samalla seurataan heidän työllistymistään ja sopeutumistaan yhteisöön koulutuksen jälkeen.

*Teksti ja kuva
Ulla-Maija von Hertzen*

Maallikon miettehet

Jeesus ei haluaisi palkka-alea

Vuorotteluvapaa on hieno mahdollisuus saada etäisyyttä ja perspektiiviä hektiseen menoon työpaikalla. Olen nyt lomaillut muutaman kuukauden ammattikorkeakoulun viestinnän open työstä, ja edessä on onneksi vielä yli puoli vuotta. Tärkein havaintoni on klassinen: terve ruumis ei työtä kaipaa, eikä kyllä sen puoleen sielukaan.

En olisi ikinä parikymppisenä voinut uskoa, että olen jo 15 vuotta ennen eläkeikää täysin kehäraakki. Minut on puristettu kuiviin, ja etsin nyt uutta lähestymiskulmaa, jotta lunastaisin olemassaolon oikeutukseni tässä julmankovassa maailmassa.

Onko palkkatyö ainoa autuaaksi tekevä työnä muoto? Minkä pituisella työuralla olen oikeutettu vetäytymään syrjään tai ainakin hidastamaan tahtia? Riittääkö tähän mennessä kerätty 22 vuoden potti vai onko sairastumisen uhallakin jatkettava hampaat irvessä?

Ankeat ajat eivät tue haahuilijaa. Tuntuu, että toisenlaisen työn etsijällä seinä on vastassa kaikkialla. Minulla on joko väärä koulutus tai liikaa ikää tai molempia. Tai ei sittenkään: hoitoalalle minun vanha tutkintoni, pä-

tevytyeni ja ikäni kelpaisivat vaikka heti. Kun nyt kuitenkin tuoreessa muistissani on, että väsyin opetustyössä jatkuvaan pakkososiaalisuuteen ihmismassan edessä, ei liene moraalisesti kestävä syöksyä suin päin sairaita hoitamaan.

Mielen vetävät matalaksi myös jatkuvat yritykset huonontaa työelämän oloja. Pitäisi tehdä töitä 70-vuotiaaksi, mutta viimeiset kymmenen vuotta puolella palkalla. Pitäisi mennä töihin alle 20-vuotiaana, mutta hankkia monta ammattia ja vähintään kolme korkeakoulututkintoa. Pakkoyrittäjyyttä tai palkka-alea tyrkytetään.

Jos Jeesus eläisi nyt, hän ei haluaisi palkka-alea, ei ihmisten räähkäämistä väkisin kurjissa työoloissa, ei tuloerojen kasvua eikä pahaa oloa. Jeesus ymmärtäisi, että ihminen on arvokas kokonaisuus inhimillisine puutteineenkin.

Maya-intiaanien mukaan on alka- massa syvähenkisempi aikakausi. Oliko vihdoinkin tilaa Jeesuksen armollisille opetuksille, jotka eletäisiin todeksi jokapäiväisessä työelämässäkkin?

Arja Hämäläinen

Elämää ja opiskelua

Rakennemuutos syö lehtoreita

Kyllikki Niemi, 62, ja Martti Mela, 57, ovat työelämämuutoksen pakkomannekiineja. Positiivinen asenne on silti säilynyt.

Lehtorit Kyllikki Niemi ja Martti Mela ovat työskennelleet yhteensä yli 60 vuotta Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa eli KyAMKissa ja sitä edeltäneessä Kotkan puutalousopistossa. Viimeiset insinööriopiskelijat otettiin metsätalouteen vuonna 2009 ja puutekniikkaan 2011, joten myös alan opetustyö kaikkooa Kymenlaaksosta.

Martti on irtisanottu, ja hän jää työttömäksi 30.6. Eläkeikä koittaa viiden vuoden päästä, eli siihen asti on kitkutettava päivärahalta, jos töitä ei löydy.

Kyllikki on ollut osa-aikaeläkkeellä nelisen vuotta. Hän on nauttinut ajasta mutta voisi tehdä enemmänkin kuin 40 prosenttia. Osa-aikaiselle jääminen oli Kyllikille vaikeaa ja vaati surutyötä: ”Kuljin Kymijoen rantoja huhtikuun illassa ja paruin.” Vaikka työaika-suunnitelmassa on tunteja ainakin tämän vuoden loppuun, ennenaikainen eläköityminen lielee hänenkin osanaan.

Vapaaehtoistyötä ja remonttihommia

Molemmat kiittelevät työnantajaa siitä, että se on yrittänyt aidosti löytää heille töitä. Vaikka palkkatyö loppuukin, Martti ei ehdi levätä laakereillaan. Vaimo on luvannut tehdä listan omakotitalon kunnostuskohteista: ”Työpussi odottaa joka aamu.”

Kyllikkiä kiinnostavat kolmannen sektorin työt esim. seurakunnassa tai Ensi- ja turvakodissa. Eläkkeellä on myös aikaa olla enemmän lastenlasten kanssa. Työkavereita tulee varmasti ikävä.

Puumieshengenahdistusta

Työtoverukset muistelevat Mussalon aikoja lämpimästi. Opiskelijat valmistuivat ajallaan tiiviissä ryhmässä opiskeltuaan, ja heidän kunniakseen pidettiin juhlalliset valmistujaiset. Omassa toimipisteessä kaikki tunsivat toisensa, joten puumieshenki oli tiivis. ”Pölkkyopiston” muutto Mussalosta Metsolaan vuonna 2007 tukahdutti sen syvimmän ytimen.

Lehtoreita arveluttaa se, että lähiopeustunnit ovat vähentyneet. Lisääntynyt verkko- ja etäopiskelu vaativat opiskelijalta kuria ja itsenäistä puurtamista, mihin pystyy yllättävän harva. Valmistutaan - jos valmistutaan - pitkin vuotta.

Kutsumusta ja toivoa

Molemmat pitävät työn mielekkyyden perustana opiskelijoiden kohtaamista.

”Kun vuosien jälkeen tapaa työstään inostuneen entisen opiskelijan, joka kiittää saamastaan opista, tuntuu upealta”, Kyllikki hymyilee. Martti vähän toppuuttelee: ”Juu, positiivista palautetta on tullut, mutta myös tuhkaa pesään.”

Martti on nauttinut erityisesti touko- ja elokuista, kun on saanut olla Palvaanjärven luonnossa pitämässä kursseja.

Kumpikin haaveili opetustyöstä jo opiskeluaikana, eli heitä voisi sanoa kutsumusopettajiksi. Jatkuvat työelämän muutokset eivät ole leipiinnyttäneet - tällaisten ihmisten soisi saavan jatkaa töitään eläkeikänsä asti!

Epävarmoinakin aikoina he luottavat tulevaisuuteen. ”Aina löytyy jokin ratkaisu. Asioilla on tapana järjestyä”, duo veistää.

Teksti ja kuva Arja Hämäläinen

Kyllikki Niemi

- valmistui diplomi-insinööriksi Lappeenrannan teknisestä korkeakoulusta
- työskenteli teollisuudessa viisi vuotta
- opettaa KyAMKissa 35.vuotta mm. tuotanto- ja yritystaloutta sekä hallintoa
- perheeseen kuuluvat mies (Kari-muru), kaksi lasta ja kolme lastenlasta
- harrastaa lukemista ja sauvakävelyä.

Martti Mela

- valmistui metsänhoitajaksi Georg-August-Universitätistä Saksan Göttingenissä
- opettaa KyAMKissa 28.vuotta mm. metsän arviointia, metsäsuunnittelua ja paikkatietoa
- on naimisissa, neljän lapsen isä ja kaksinkertainen ukki
- harrastaa purjeveneilyä, sotakirjoja ja kuorolaulua.

Messut ja jumalanpalvelukset

Kotkan seurakunta

Erityiskirkkopyhiä

- **Kotkan kirkossa:** Su 17.2. klo 10 **Messu Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä**, minkä jälkeen **kirkkokahvit** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 24.3. klo 10 **Kansainvälinen messu.**

- Su 10.3. klo 10 ja klo 14 **Talvirippikoulun konfirmaatiot.**
- Su 17.3. klo 10 **Varhaisnuorisotyön perhemessu. Kirkkokahvit** Helilän srk-talossa.

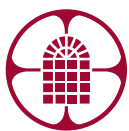
Langinkosken seurakunta

Erityiskirkkopyhiä

- **Langinkosken kirkossa:** Su 3.2. klo 10 **Messu, yhteisvastuukeräyksen avaus.**
- Su 10.2. klo 10 **Laskiaissunnuntain messu,** Kotka Canto avustaa.
- Su 10.2. klo 13 **Kuurojen kirkkopyhä.**
- Ke 13.2. klo 18 **Tuhka-keskiviikon messu.**
- Su 10.3. klo 10 **Messu, Metsolan Aikamiespoikien kirkkopyhä.**

Kyläkirkkoja

- **Su 10.2. klo 12 ja su 10.3. klo 12 Kyläkirkko** Haltijan kerhohuoneessa, Haltijantie 1.

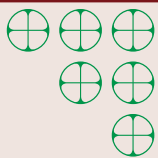

Kymin seurakunta

Erityiskirkkopyhiä

- **Kymin kirkossa:** Su 3.2. klo 10 **Kynttiläpäivän perhemessu, Yhteisvastuukeräyksen avaus,** kirkkokahvit, YV-info ja tuote-esittely Helilän srk-talossa messun jälkeen.
- Su 3.2. klo 18 **Nuorten messu** YV-tunnelmissa.
- Su 24.2. klo 10 **Messu, Raamattusunnuntain monin kielin.** Kirkkokahvit Helilän srk-talossa, myynnissä erikellisiä Raamattuja.

Osviitta >

14. vuosikerta

Julkaisija: Kotka-Kymin seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Tuula Mäkitalo, tuula.makitalo@evl.fi
p. 044 335 5946

Toimitus:

Tuula Mäkitalo ja Ulla Spännäri, os. Mariankatu 14 C, 2. krs, 48100 KOTKA. Sähköpostiosoite osviitta.lehti@evl.fi

Viestinnän toimikunta

2011-2012: Seppo Karjalainen (pj.), Tellervo Aho, Ulla-Maija von Hertzen ja Tuula Mäkitalo
Taitto ja kuvankäsittely: Painoyhtymä Oy

www.kotkanseurakunnat.fi

Tämän lehden valmistuksessa on noudatettu kansainvälisiä ISO laatu-, ympäristö- ja SFS kierrätysjärjestelmien standardeja.

Kustantaja:

Painoyhtymä Oy, Porvoo

Ilmoitusmyynti:

Arja Hasu-Vartiainen
p. 040 562 2156
arja.hasu@pp.inet.fi

Painopaikka:

Painoyhtymä Oy, Porvoo

Jakelu:

Jakelusuora Oy, Kotka. Jakelumuistutukset
p. 05 226 6300

Seuraava Osviitta

jaetaan koteihin ke 20.3.2013.

ISSN-L 2323-1688

ISSN 2323-1688 (Painettu)

Seurakuntalehti Osviitta on luettavissa (pdf) seurakuntien verkkopalvelusta

Seurakuntien tapahtumat

Kotkan seurakunta

Hiljaisuuden retriitti

- **Hiljaisuuden retriitti 8.3.-10.3.** Ristiniemen kurssikeskuksessa. Aiheena: *Anna-Maija Raittilän tekstit*. Retriitti alkaa pe klo 18. Hinta Kotkan, Langinkosken ja Kymin seurakuntalaisille 40 euroa. Tied. ja ilm. Jukka Hänneselle 28.2. mennessä, p. 041 462 6221.
- **Retriittiavustajan koulutus** tulossa. Lisätiedot kirsi.a.hamalainen@evl.fi

Elämä yllättää -ilta

- Su 10.3. klo 16 **Elämä yllättää -ilta** Kotkan srk-keskuksessa. Teemana "Nuoren seurakunnan veisut". Musiikki *Esa Ylönen*.

Aikuistyö

- **Itsetuntemuskurssi enneagrammi-menetelmällä** 10.2., tied. Kirsi Hämäläiseltä. Ennakkoilmoittautuminen 1.2. mennessä Langinkosken seurakuntatoimistoon.
- Su 17.2. klo 16 **Vauvakirkko** pienten lasten perheille ja läheisille Kotkan srk-keskuksessa.
- **Pienryhmät jatkuvat.** Ryhmiin voi tulla mukaan myös kesken kauden.
- **Naisten raamattupiirit**, ma ja ti klo 18 parittomilla viikoilla. Paikkana Kotkan srk-keskuksen kahvion kautta toisen kerroksen kokoushuoneet 3 ja 4.
- **Rukouspiiri** parillisina viikkoina ma klo 18 nuorentila Arkussa.
- **Miestenpiiri** ma klo 18 parittomina viikkoina Arkussa.
- **Luovan toiminnan piiri Silmukka** kokoontuu joka ke klo 17-19 Kotkan srk-keskuksen kahvion kautta toisen kerroksen kokoushuone 3.
- **Naisten jumppaa** ti klo 18 Kotkan srk-keskuksen F rapun salissa.

Laskiaiskahvio

- Ti 12.2. klo 11-13 **laskiaiskahvio** lähetystyön hyväksi Kotkan srk-keskuksessa, os. Mariankatu 14. Tervetuloa nauttimaan hernekeittoa, kahvia ja laskiaispullaa! Pullia ja hernekeittoa omaan astiaan voi ostaa myös mukaan otettavaksi. Pullia voi tilata ennakkoon, viimeistään pe 8.2., keskustan työpaikoille p. 040 196 7524. Toimitukset laskiaistaistaina klo 11 alkaen.
Järj. Kotkan seurakunta

Diakonian kerhoja

- **Eläkeikäisten Torstaikerho** klo 11.30-13 Kotkan srk-keskuksessa. Lisätiedot Anne Kuusisto p. 041 462 6215.
- **Liikuntarajoitteisten Toivon kerho** Langinkosken kirkon Toivonsalissa pe 22.2., pe 26.4. klo 11.30-13.30. Kotkan suunnalta invataksikuljetus 2 euroa/kerhokerta. Lisätiedot Anne Kuusisto p. 041 462 6215.
- **Hovinsaaren Hopeakerho** ke klo 12-13.30. Paikka ilmoitetaan myöhemmin. Lisätiedot Elisa Järvimäki p. 041 540 3011.

Kuurojen kirkkopyhä

- Su 10.2. klo 13 **Langinkosken kirkossa.** Lisätietoja Anne Kuusisto p. 041 462 6215 tai anne.kuusisto@evl.fi

Ehtoolliskirkko

- **Näkö- ja liikuntarajoitteisille** ehtoolliskirkko kiirastorstaina 28.3. kello ? Sunilan srk-talossa. Invataksikuljetus. Lisätiedot ja ilm. Anne Kuusisto p. 041 462 6215.

Päiväkuoro

- **Päiväkuoro** keskiviikkoisin klo 12-12.45 Kotkan srk-keskuksessa. Lisätietoja Irina Lampén, p. 041 462 6224.

Lauluämpäri - aloittelevien kuoro

- **Lauluämpäri** harjoittelee klo 15-16.30 Kotkan kirkossa sunnuntaisin 10.2., 10.3. (poikkeuksellisesti klo 13-14.30), 24.3., 21.4. ja 5.5.

Open Stage

- Lauantaina 9.2. klo 17-19 Kotkan srk-keskuksessa avoin esiintymispaikka. Musiikkiesityksiä ja hauskaa ohjelmaa. Kahvio avoinna, tuotto Yhteisvastuukeräykseen. Tervetuloa viettämään leppoosaa iltaa! Jos haluat esiintymään (laulua, soittoa, vitsien kerrontaa, runon lausuntaa, tanssia jne), ota yhteyttä kanttori Jenny Joakseen jenny.joas@evl.fi, p. 044 752 9507 tai ilmoittaudu facebookissa www.facebook.com/OpenStageKlubi

Bändikämpä

- **Avoimet ovet aikuisille** to 7.2. klo 17.30-19 Kotkan srk-keskuksen bänditallassa (käynti sisäpihalta F-rappu, 2. kerros). Tervetuloa kokeilemaan onko vanha taito vielä tallessa, nauttimaan soiton ilosta tai opettelemaan soiton perusteita (kitara, rummut, basso, kosket-

timet). Mukana kanttori Jenny Joas. Lisätietoja: jenny.joas@evl.fi, p. 044 752 9507.

Nuorisotyö

- **Viikkotoiminta:** ma klo 14-17 **Rest Room** Arkussa, ti 14-18 **After School** Arkussa ja to klo 19-20.30 **Peli-ilta** Kotkan sk-keskuksen liikuntasalissa.
- La 9.2. klo 9-17 **Nuorten Yhteisvastuu-lipaskeräytempaus.** Tule Kotkan srk-keskuksen kahvioon hakemaan lipas ja kerää varoja hyvän asian puolesta.
- La 9.2. klo 17-19 **Open Stage** Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 10.3. klo 16 **Elämä yllättää -ilta** Kotkan srk-keskuksessa. Teema "Nuoren seurakunnan veisut". Musiikki Esa Ylönen. - Jos kaipaat lisätietoja nuorisotyöstä tai juttuseuraa, ota yhteys nuorisotyönohjaaja Johanna Nymaniin p. 041 462 6218, johanna.nyman@evl.fi

Monikulttuurinen messu

- **Koulutusta monikulttuuriseen messuun** pe 8.2. klo 17-20 Langinkosken kirkolla Toivonsalissa. **Kahvit** klo 16.30. Koulutuksessa mukana **Sakari Löytty** SLS. Koulutuksen tähtäimessä on saada "Maailmojen messu" osaksi seurakuntiemme jumalanpalveluselämää.

Rukoushetket

- **Torstaisin** 14.2., 7.3. ja 21.3. klo 14 rukoushetki Kotkan kirkossa. Rukousta yhteisten asioiden ja seurakunnalle jätettyjen rukouspyyntöjen puolesta.

Seurakuntien yhteisiä tapahtumia

Healing Rooms -rukousklinikka

- **Healing Rooms** maanantai-iltaisoin klo 18.30-20.30 joka toinen viikko 11.2. alkaen Karhulan srk-keskuksessa, Karhulantie 33. Huomaa uusi kokoontumispäivä ja -paikka. Tervetuloa rukoiltavaksi kevätkaudella 11.2., 25.2., 11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5., 20.5. ja 3.6.2013.

YHTEISVASTUU

Sinua tarvitaan

Kymin seurakunta

Pyhäkouluja

- Su 3.2. klo 13 **Pyhäkoulu** "Kynttiläpäivä" ja su 10.3. **pyhäkoulu** klo 13 Boksilla. - Su 17.2. ja su 17.3. **Koko suvun pyhäkoulu** klo 11.15 Helilän srk-talossa.

- Uutta! Lasten (6-12v) Pyhä rumpupiiri** alkoi 22.1. ja jatkuu tiistaisin klo 17-17.45 Karhulan srk-keskuksen salissa Karhulantie 33. Ryhmän vetäjänä on rumputaituri *Joseph Bol*. Tervetuloa!

Perheiden ulkoilupäivä

- To 14.2. **Perheiden ulkoilupäivä Ystävänäpäivän merkeissä** klo 9.30-11.30 Kymin kirkonmäellä. Aloitetaan lyhyellä hartauksella kirkossa. Päivän päätteeksi **keittotarjoilu** Helilän srk-talossa.

Helmikirkko

- Pe 22.2. lasten ja läheisten **Helmikirkko** klo 10.30 Kymin kirkossa.

Maalausryhmä äideille

- "*Äiti, olen sinulle kaikkein rakkain ja juuri siksi haluan maalata sinulle oman suojelusenkelin*". Maalausryhmä äideille **ti 19.2. klo 17-20** Karhulan srk-keskuksessa. Materiaalimaksu 10 euroa. Taitona riittää halu maalata. Ryhmän ohjaaja tunneterapeutti *Marjaliisa Koskensalo*. Ilm. viim. 8.2. mennessä Marjalii-salle klo 14-16 välisenä aikana p. 044 318 0645.

Varhaisnuorille

- Tyttö- ja poikakerhot 7-14-vuotiaille** koostuvat eri puolilla seurakuntaa. Lisätietoja kerhoista ja kokoontumisajoista verkkosivuiltamme www.kotkanseurakunnat.fi josta polku: >Kymin seurakunta > Toiminta > Tytöt ja pojat. Poikakerhoista voit kysyä Kari Ihatsulta, p. 044 725 9039, tyttökerhoista ja yhteiskerhoista Taru Spännärieltä, p. 044 725 9138.

Nuorisotyön kevättä

- Viikkotoiminta Boksilla, Karhulantie 31: iltapäiväkahvila** ti klo 14-16.30 ja

nuorten ilta to klo 18-21, **ohjelma** klo 19.

Musiikkityö

- Kymin kirkkokuoron harjoitukset** torstaisin klo 18.30 Karhulan srk-keskuksessa. Tervetuloa uudet ja vanhat laulajat. - **Kymi Contenton lauluharjoitukset** torstaisin klo 18-19.30 Helilän srk-talossa (huom. 31.1. ja 14.3. Alasalissa ja 2.5. kirkossa). Kymi Contenton uutta levyä "*Hiljainen huokaus*" à 15 euroa on saatavana kuorolaisilta ja Kymin seurakuntatoimistosta. - Uuden Kotkan **poikakuoron harjoitukset** klo 17-17.45 Helilän srk-talossa Kymin kirkon vieressä 12.2., 19.2., 12.3., 19.3., 2.4., 9.4., 16.4. ja 23.4. Lisätietoja Jarmo Kaijansinkko, p. 044 752 9502.

Yhteislaulutilaisuus

- Tule laulamaan yhdessä. **Yhteislaulutilaisuudet** torstaisin klo 14-15 Karhulan srk-keskuksessa kevään ajan (lukuun ottamatta 7.2., 28.2.).

Päiväkirja matkoppaana -kurssi

- Kurssi valottaa, miten voit etsiä päiväkirjan avulla elämäsi suuntaa ja merkityksiä. Päiväkirja matka-

oppaana Karhulan seurakuntakeskuksessa, ma klo 19-20.30 alkaen 29.1. ja 23.4. Lisätietoja Juha Tanskalta (juha.tanska@evl.fi), p. 044 752 9468.

Lähetystyö

- Säännöllinen viikko-toiminta: Lähetyskeskustelu- ja käsityöpiiri** Karhulan srk-keskuksen Olohuone-salissa klo 17-, joka toinen maanantai, alkaen ma 7.1. - **Keskiväiväinen lähetyspiiri** Karhulan srk-keskuksen neuvotteluhuoneessa klo 13, joka toinen keskiviikko, alkaen 9.1. - **Metsäkulman lähetyspiiri**, Sunilan srk-talossa klo 15, joka toinen keskiviikko, alkaen 9.1.

Ohrleipämessu

- Suomen Lähetysseuran perinteinen kevätpäivän tasauksen **Ohrleipämessu** ke 13.3. **aamuehtoollinen** klo 8.30 ja sen jälkeen **aamiaisen** Helilän srk-talossa. Ti 19.3. **iltaehtoollinen** klo 18 ja sen jälkeen lähetyspiiriläisten valmistama **iltapala** Sunilan srk-talossa. Kolehti SLS:n tasauskeräykseen.

Siioninvirsiseurat

- Joka kuukauden kolmas sunnuntai järjestetään Siioninvirsiseurat Karhu-

lassa. **Kahvit** klo 14.30 ja **seurat** klo 15 alkaen 7.2., 21.4. ja 19.5. Karhulan srk-keskuksessa ja maalisuuksessa 17.3. Alasalissa.

Diakoniatyön päivystykset

- Karhulan srk-keskuksessa: Diakoniatyön toimisto päivystää** klo 9-10 ma, ke ja to. - **Sunilan srk-talossa: Verenpaineen mittaus ja keskustelu** ma klo 10.30-11.30 tammi-huhtikuussa 11.2., 11.3. ja 8.4.

Diakoniatyö

- Kuurojen kirkkopyhä** su 10.2. klo 10 Langinkosken kirkolla. - **Rasmin vastaista viikkoa** vietetään viikolla 8, 18. helmikuuta alkaen. Yhteinen tapahtuma Kotkan konserttitalossa. - **Näkö- ja liikuntarajoitteisten ehtoolliskirkko** to 28.3. klo 10.30 Sunilan srk-talossa, **kirkkokahvit** kirkkohetken jälkeen.

Diakoniatyön kerhoja

- Sunilan kerho** ma 11.30-13 Sunilan srk-talossa 11.2., 11.3. ja 8.4. - **Tavastilan kerho** to 13-14.30 Vilkillä 21.2., 21.3. ja 18.4. - **Hurukselan kerho** ti 13-14.30 seuratalo Soihtulassa 12.2., 12.3. ja 9.4. - **Superkerho** ma 13-

14.30 Karhulan srk-keskuksessa 18.2., 18.3. ja 15.4.

Martanpirtti

- Martanpirtti** on avoinna tiistaisin klo 10-12 Karhulan srk-keskuksessa 23.4. asti, paitsi 26.2. (hihtoloma).

Kaikille avoin Olohuone

- Karhulan srk-keskuksessa on **avoin Olohuone** keskiviikkoisin klo 10-13.

Rukousvartit alkavat

- Tule kanssamme hetkeksi rukoilemaan** Karhulan srk-keskuksen kappelissa torstaisin klo 8.15 (rukousvartit 31.1., 7.2., 14.2., 21.2., 28.2.). Karhulan srk-keskuksen aulassa olevaan rukouslaatikkoon voit tuoda esirukoukspyyntöjä, joiden puolesta rukoillaan myös jumalanpalveluksessa.

Hiljaisuuden ilta

- Kymin kirkossa on **Hiljaisuuden ilta** joka toinen to klo 19 parittomina viikoina seuraavasti: 31.1., 14.2., 28.2., 14.3., 11.4., 9.5., 23.5. Kirkon jälkeen **teehteki** sakastissa.

Rukousilta

- To 21.3. klo 18 Kymin kirkossa, **Pirkko Jalovaara**.

Langinkosken seurakunta

Aikuistyö

- To 31.1. alkaen klo 18 **Sisälle sanaan -illat** Ruonalan kirkolla torstaisin parittomilla viikoilla. Paavalin efesolaiskirjeen raamattuluennot. Luennojen jälkeen **iltapala** (3 euroa) ja keskusteluryhmät. Luennoille voi osallistua myös ilman ilmoittautumista. - To 7.2. klo 18 **Lähteellä-illat** alkavat Ruonalan kirkolla (torstaisin parillisilla viikoilla). Puheenvuoroja, rukousta, musiikkia ja yhdessäoloa uskon ja elämän kysymysten äärellä. - Su 24.2. klo 17 **Raamatutunti** ja klo 18 **Sanan ja rukouksen ilta** Aittakorven seurakuntatalossa. Vieraana *Tapani Suonto*.

Naisten iltapäivä

- La 9.3. klo 13-16 **Naisten iltapäivä** Langinkosken

kirkon Toivonsalissa. Anna arvo itsellesi! Vieraana teologi, kirjailija ja kouluttaja Anna-Liisa Valtavaara. Musiikkia, kahvia, mukavaa yhdessäoloa. Kirjamyynti.

Musiikkityö

- Su 24.2. klo 16 **Lavrenchukin perheen konsertti** Langinkosken kirkolla, ohjelma 5 euroa, vapaa pääsy.

Sinun kanssasi -pääsiäismessu

- Etsitään kaikenikäisiä innostuneita laulajia** Sinun kanssasi -pääsiäismessuun. Messu pidetään **su 31.3. klo 10** Langinkosken kirkossa. Messun tarttavat, yksinäiset laulut on säveltänyt ja sanoittanut Langinkosken seurakunnan pastori Tero Kuparinen. Lauluja

säestää bändi. *Harjoittele* Langinkosken kirkolla pe 8.3., 15.3. ja 22.3. klo 18. Lisätietoja vs. kanttori Niina Venäläiseltä p. 044 752 9496.

Ystävänäpäiväjuhla

- Ma 11.2. klo 14 **Lähetystyön ystävänäpäiväjuhla** Langinkosken kirkolla.

Ulkoilupäivä ja perhepäivä

- La 9.2. klo 10-12 **Lapsiperheiden ulkoilupäivä** Aittakorven srk-talossa. Mm. lasten hiihtokilpailu (säälävaraus), Hembölen kotieläimiä. - Su 10.3. klo 11.30 **Perhepäivä** Aittakorven srk-talossa.

Varhaisnuorten leirit

- 22.-24.2. Talvileiri 6.-8.-luokkalaisille** ja **24.-26.2. talvileiri 1.-5.-luokkalaisille** Risti-niemessä. Leireille voi ilmoittautua 21.1.-8.2.

välisenä aikana seurakuntatoimistoon p. 05 225 5300. Leirin hinta on 23 euroa/leiriläinen ja leirille mahtuu 40 leiriläistä.

Varhaisnuorten kerhot

- Kerhot alkavat vko:lla 4 (21.-27.1.), ilmoittautuminen vaaditaan ainoastaan kokkikerhoihin: - **Ruonalan kirkolla** os. Mäkeläntie 2: **Pelikerho 1.-6. -luokkalaisille** ma klo 16.30-18 (Lautapelit, biljardi, wii, singstar.), **Kokkikerho 1.-6. -luokkalaisille** ti klo 17.30-19 (Kokataan ja herkutellaan..) Huom! Ilm. kokkikerhoon 14.1. alk. seurakuntatoimistoon p. 05 225 5300, mukaan mahtuu 12 kerholaista. - **Langinkosken kirkolla** os. Langinkoskentie 1: **Kokkikerho 1.-6. -luokkalaisille** ma 17.30.-19.30 (Kokataan ja herkutellaan..) Huom! Ilm. 14.1.

alk. seurakuntatoimistoon p. 05 225 5300, mukaan mahtuu 12 kerholaista, **Kivikerho** ti klo 17.30-19 (Kivistä koruksi, yhdessä vanhemmille ja lapsille. Yli 10-vuotiaat voivat tulla yksin), **Leikkikerho 1.-6. -luokkalaisille** ke klo 17.30-19. (Hauskoja leikkejä ja muuta mukavaa puuhaa..) - **Aittakorven seurakuntatalolla** os. Luhtipolku 3: **Toimintakerho 1.-6. -luokkalaisille** ma klo 16.30-18. (askarrellaan, pelaillaan, kisaillaan..), **Sählykerho 1.-6. -luokkalaisille** ke klo 17-18. (sählyn pelailua ja harjoittelua..) - **Mussalon seurakuntakodilla** os. Ruukkimaanpolku 1: **Taidekerho 1.-6. -luokkalaisille** ti klo 17-18.30. (maalataan, askarrellaan, muoviillaan..), **Tyttökerho 1.-6. -luokkalaisille** to klo 17.30-19. (mukavaa puuhastelua tyttöjen kesken..) - **Haltijan kerhohuo-**

neella os. Haltijantie 1: **Kädentaitokerho kaikenikäisille** to klo 17-18.30. (tule yksin tai vaikka yhdessä vanhempasi kanssa. Luvassa käsitöitä, askartelua ja paljon muuta..) - **Koulukerhot** (salibandya): Metsolan koululla 1.-3. -luokkalaisille ma klo 15-16 ja 4.-6. -luokkalaisille klo 16-17, Mussalon liikuntahallilla 1.-6. -luokkalaisille ke klo 15-16, Ruonalan koululla 1.-3. -luokkalaisille to klo 14-15 ja 4.-6. -luokkalaisille klo 15-16.

Koko perheen tapahtuma

- Ma 4.2. klo 18-20 **Iltatapahtuma koko perheelle** Ruonalan kirkolla. Tapahtuma alkaa klo 18 **viikkomessulla**, jonka jälkeen esiintyy tv:stä tuttu **Taika-Petteri** (lisätietoja: www.taikapetteri.net). Tapahtumassa **kahvitarjoilu**. *Tervetuloa!*

Lähetystyön puolustaja

Terttu Kokkosen mielestä ei riitä, että ihmistä autetaan vain aineellisesti.

– Nykyisin pidetään esillä enemmän kehitysyhteistyötä, eikä evankelioinnista niinkään puhuta. Mutta jos ajatellaan esimerkiksi uskontoja, joissa pelko ajaa uskomaan, niin siinä ei auta pelkkä maallisen hädän poistaminen. Lähetystyöhön kuuluu kokonaisen ihmisen auttaminen, ei vain aineellinen auttaminen.

Näin miettii Kotkan seurakunnan lähetysseurasta eläkkeelle vuonna 2001. Hän aloitti seuraavana vuonna Kotkan seurakunnan palkkio- toimisena lähetysseurasta. Alussa seurakunnassa oli kolme lähetyspiiriä, nyt enää yksi.

– Kun autetaan kokonaista ihmistä, ihmisen elämä eheytyy ja näin saadaan aikaan pysyvämpiäkin tuloksia.

Viime aikoina on ollut puhetta lähetystyön tarpeellisuudesta. Kolumnisti **Rebekka Naatus** otsikoi juttunsa 4.1. Kotimaa-lehdessä ”Lopetetaan lähetystyö” ja päätti sen näin: ”Koko sana (lähetystyö) pitäisi siirtää kirkolliseen museoon. Sinne jalkapuun ja julkiripin viereen.

Lähetystyö ei ole käännytystä

Terttu Kokkonen on eri mieltä. Hänestä lähetystyö on arvokas asia.

– Mutta kyse on myös rahasta. Kehitysyhteistyölle ihmiset antavat rahaa, mutta kun lähetetään joku julistamaan evankeliumia, sitä ei haluta tukea.

– Vanha ajatus on, että lähetystyö on käännytystä. Lähetystyössä ihminen kuitenkin kertoo omasta uskostaan, ja kuuli- ja päättää, ottaako sen vastaan vai ei.

Ennen lähetysseurasta työtään Terttu Kokkonen oli Suomen Lähetysseuran

Terttu Kokkosen kotona ison työpöydän ääressä syntyvät kauniit kortit ja muut askartelut.

palveluksessa 30 vuoden ajan. Hän lähti kentälle Israeliin miehensä **Jouko Kokkonen** kanssa vuonna 1970. Molemmat olivat diakoneja, ja aviomies vihittiin papiksi vuonna 1993.

Paikat valikoituivat miehen työn mukaan. Jouko Kokkonen toimi ensin Jerusalemissa Suomen Lähetysseuran työkeskuksen oppilaskodin johtaja, sitten Haifan

kristillisen vanhainkodin johtajana.

Jouko Kokkonen toimi myös kentän esimiehenä eli työalojen johtajana, ja kahvinkeittoakin Terttu-vaimolla riitti. – Kahvitin kaikki senaikaiset piispatkin, hän hymyilee.

Sitten Jouko Kokkonen aloitti Jaffon seurakunnan pappina Tel Avivissa. Hän kuoli vuonna 1995, ja Terttu-vaimo jäi

tuolloin vielä Israeliin töihin.

– Israelissa tehtiin lähetystyötä siksi, että juutalaisilla on samanlainen oikeus kuulla evankeliumia kuin muillakin. Juutalaisethan eivät ole kristittyjä.

Kotkassa oli kolme lähetyspiiriä

Terttu Kokkonen jäi Lähetysseurasta eläkkeelle vuonna 2001. Hän aloitti seuraavana vuonna Kotkan seurakunnan palkkio- toimisena lähetysseurasta. Alussa seurakunnassa oli kolme lähetyspiiriä, nyt enää yksi.

Lähetyspiiri kiinnostaa iäkkäämpää väkeä. – Kun ihmisiä jää eläkkeelle, heitä tulee piiriin mukaan. Nuoria kiinnostaa toisenlainen toiminta.

– Itse olisin toivonut, että lapsille ja nuorille olisi perustettu omia lähetyspiirejään.

Eläkkeelle jäätyään Terttu Kokkosella riittää hommia Metsolan rannassa sijaitsevan ison omakotitalonsa pihatöissä, Punaisen Ristin ystäväpalvelussa ja käsityöissä. Vanha kirstu on täynnä neuvoja odottavia lankoja.

Kauniita ruusuisia korttien koristeluja syntyy ohuista paperisuikaleista. Auttaminen ei lopu koskaan.

– Mynniä Etiopian naisten hyväksi, Terttu Kokkonen kertoo.

*Teksti ja kuva
Ulla-Maija von Hertzen*

Papin pöydältä

Mitä teologia on?

Seurakuntalainen kohtaa teologian useimmiten teologisen koulutuksen saaneissa papeissa. Teologiaa opetetaan yliopistossa, jossa kaikki papit ovat suorittaneet vähintään teologian maisterin tutkinnon. Mitä papit sitten ovat lukeneet, missä asioissa he ovat oppineempia kuin muut seurakuntalaiset? Mitä teologia on?

Yliopistoteologia jatkaa siitä mihin koulujen uskonnonopetuksessa on päästy. Koska teologia on ihmisten havainnoimaan todellisuuteen perustuvaa tutkimusta, se ei voi ottaa kantaa sellaisiin uskon asioihin kuten Jumalan olemassaoloon ja uskoon sinänsä. Sen sijaan teologiassa tutkitaan Raamattua, kirkon historiaa, kirkon oppia ja kirkollisia käytäntöjä

ja uskonnollisuuden ilmenemistä ihmisten elämässä.

Vaikka teologian avulla ei voida todistaa Jumalan olemassaoloa eikä saavuttaa uskoa, joka on Jumalan hengen aikaansaama lahja ihmisydämessä, teologia antaa papeille valmiuksia selvittää kirkon toiminnan ja seurakuntalaisten elämän kysymyksissä. Esimerkiksi Raamatun historian ja Raamatun alkukielten tunteminen helpottaa pappia ymmärtämään mitä Raamatun kirjoittajat ovat tarkoittaneet ja mitä se mahdollisesti merkitsee meidän aikamme ihmiselle. Kirkon opin ja oppihistorian tunteminen auttaa ymmärtämään miksi uskomme Jumalaan niin kuin uskomme ja miten se eroaa muista uskon tulkinnoista. Historia taas opettaa meitä ymmärtämään miten

olemme tulleet tähän päivään. Teologian apuna monet humanistiset tieteet kuten psykologia ja sosiologia auttavat teologeja kohtaamaan ihmisiä muun muassa surun, sairauden ja perheongelmien keskellä.

Matti Kontkanen
Yhteisten työalojen ja keskusrekisterin johtaja

Tällä palstalla Osviitan lukijoille tarjotaan vuonna 2013 teologien kirjoitussarja erilaisista ajankohtaisista ja kiinnostavista teemoista.